

Årsredovisning 2025

Polarforskningssekretariatet

2026-02-20

Dnr 2026-51

**POLARFORSKNINGS
SEKRETARIATET**
SWEDISH POLAR RESEARCH SECRETARIAT

Innehållsförteckning

Polaråret 2025 – direktören har ordet	3
Om årsredovisningen	5
Myndighetens uppgift, ledning och organisation	5
Särskilda återrapporteringskrav	6
Resultatredovisningens struktur	7
Om resultatindikatorer	7
Resultatredovisning	8
Intäkter och kostnader	8
Planering av polarforskning	20
Polarforskningsprocessen	20
Fältoperationer baserade på samarbeten	21
Unga forskare	21
Följa internationell forskning och utveckling samt agera expert	21
Forskarnätverk	22
Större möten och konferenser	22
Rådgivande grupper	24
Samverkan med forskningsfinansiärer och andra myndigheter	24
Samverkan med forskarsamhället	24
Tillhandahållande av forskningsdata	24
Sammanställning av publikationer	25
Forskningsinfrastruktur	25
Forskningsexpeditioner och fältoperationer	30
Operativa internationella samarbeten	35
Miljö	36
Kommunikation	38
Jämställdhet	42
Kompetensförsörjning	43
Resultaträkning	44
Balansräkning	45
Anslagsredovisning	47
Tilläggsupplysningar och noter	48
Tilläggsupplysningar	48

Noter	52
Resultaträkning (tkr)	52
Balansräkning	54
Anslagsredovisning.....	60
Sammanställning över väsentliga uppgifter	61
Undertecknande	63

Polaråret 2025 – direktören har ordet

Polaråret 2025 präglades av forskningsframgångar och storpolitik. Den internationella politiken har under året till stor del präglats av stormakternas positionering med Arktis i fokus. Exempelvis USA:s uttalande om att vilja äga Grönland och närvaron av kinesiska forskningsfartyg i Arktis. Få saker imponerar på stormakter. Men under året som gått har jag fått bekräftat att få saker smäller lika högt som att kunna bryta tre meter havsis och mer därtill i centrala Arktiska oceanen. Att dessutom ha denna unika kapacitet utan att vara en arktisk kuststat, utan i stället genom världsledande forskning och vetenskapsdiplomati, gör intrycket än starkare. Följaktligen har förfrågningar om internationellt samarbete i centrala Arktiska oceanen med den svenska isbrytaren Oden varit större än vad vi har kapacitet att genomföra i dagsläget. Därmed är frågan om beslut om anskaffning av en ny forskningsisbrytare oerhört angelägen för att bibehålla vår position i Arktis och Sveriges roll som en av många länder föredragen forskningspartner.

I budgetpropositionen som regeringen presenterade i september 2025 konstateras följande:

”Regeringen bedömer att Sveriges ledande position inom polarforskning och oberoende tillträde till Arktis behöver säkras. Hänsyn ska även tas till vår kapacitet för utbyggnad och reparation av undervattensinfrastruktur. Regeringen avser att närmare utreda hur Sverige kostnadseffektivt kan säkra tillgången till en forskningsisbrytare.”

På senare år har politiken också fäst större strategisk och geopolitisk vikt vid polarforskningen som ett sätt för Sverige att öka sin närvaro i polarområdena, inte minst i Arktis.

Den strategiska betydelsen av Arktis har ökat i ljuset av en geopolitiskt turbulent omvärld. Stormakterna USA, Kina och Ryssland har alla blicken vänd mot Arktis. Utvecklingen har lett till ökad efterfrågan på isbrytare, företrädesvis för ländernas kustbevakning eller militära syften.

Parallellt har forskningen blivit mer strategisk, inte minst på försvarsområdet. Synergieffekter och "dual use" gällande satsningar och investeringar har fått ett uppsving. Detta syns inte minst i regeringens forsknings- och innovationsproposition *Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta* (prop. 2024/25:60).

Arbetet inom sekretariatet har till stor del präglats av regeringsuppdraget som vi fått i regleringsbrevet för 2025 om förberedande åtgärder inför en möjlig nyanskaffning av ett polarforskningsfartyg. En ny forskningsisbrytare skulle säkerställa Sveriges oberoende tillträde till Arktis året runt samt stärka Sveriges roll i strategiskt viktiga internationella projekt som vi medverkar i. Ett exempel är Polar Connect, där en fiberoptisk kabel planeras mellan Europa och Östasien, bland annat Japan och Sydkorea, via Arktis, med hjälp av en forskningsisbrytare. Förutom att etablera en hållbar och tillförlitlig dataförbindelse och stärka Europas digitala suveränitet, kommer Polar Connect också att innebära stora möjligheter för klimatforskningen (läs mer på polarconnect.net). Genom att fästa olika typer av sensorer längs kabeln kan den fungera som en permanent

forskningsplattform på havsbotten. Projektet har redan beviljats 40 miljoner kronor från EU-kommissionen.

Under året har vi haft stora framgångar med vår expeditonsverksamhet i Antarktis. I början av 2025 avslutades expeditionen som fokuserade på logistik och underhåll och som förberedde starten för Polarforskningssekretariatets stora satsning på Antarktis, Tema Antarktis, som drog i gång i november 2025. Expeditionen som påbörjades i november 2025 är rekordstor med totalt 23 personer varav 13 forskare som bidrar till att minska osäkerheten om den Östantarktiska inlandsisens framtid.

Abisko naturvetenskapliga station har haft ett intensivt år, med en fullbokad sommarsäsong där många av forskarna har varit återkommande från tidigare år, men det har även varit nya forskargrupper som besökt stationen. Även på våren och hösten har det varit mycket aktivitet på stationen genom konferenser och gruppbokningar. Intresset för att besöka stationen från bland annat politiker har varit stort och vi har under året tagit emot många dagsbesök.

Sist men inte minst genomförde Polarforskningssekretariatet under 2025 regeringsuppdraget att förbereda verksamhetsövergången av Kristineberg marina forskningsstation, så att övertagandet av huvudmannskapet kunde ske enligt plan den 1 januari 2026. Parallellt säkrades en framgångsrik regional medfinansiering från Västra Götalandsregionen till satsningar som ytterligare stärker Kristinebergs roll som nationell marin forskningsinfrastruktur och skapar långsiktigt förbättrade förutsättningar för forskning, testmiljöer och samverkan.

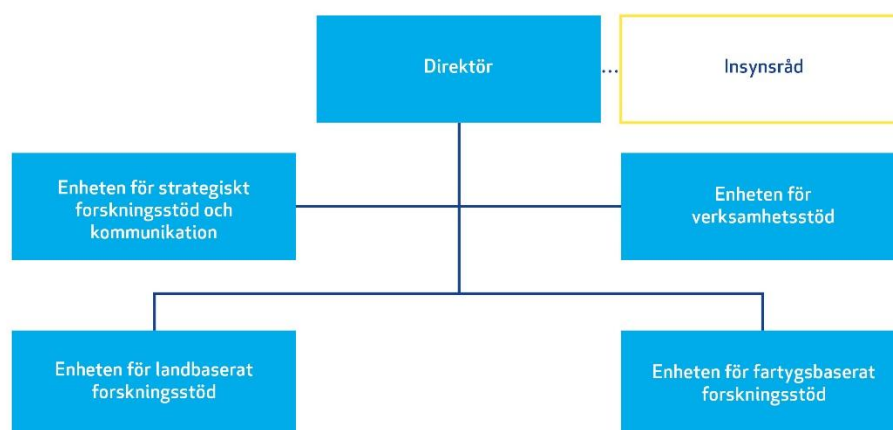
Katarina Gårdfeldt,
direktör Polarforskningssekretariatet

Om årsredovisningen

Myndighetens uppgift, ledning och organisation

Polarforskningssekretariatets uppgift är att främja och samordna svensk polarforskning samt utvecklingen i polarområdena. Detta framgår av sekretariatets instruktion enligt förordningen (2007:1072). Sekretariatet leds av en myndighetschef och var under 2025 organiserat i fyra enheter med ansvar för verksamhetsstöd, landbaserat forskningsstöd, fartygsbaserat forskningsstöd samt strategiskt forskningsstöd och kommunikation.

Polarforskningssekretariatet är en enrådighetsmyndighet med ett insynsråd som utses av regeringen. Under året har insynsrådet haft fyra möten där strategiska frågor för myndigheten har behandlats, bland annat arbetet för ett nytt isbrytande forskningsfartyg.

Figur: organisationsschema för Polarforskningssekretariatet fram till 2025-12-31

Särskilda återrapporteringskrav

Årsredovisningen är myndighetens återrapportering till regeringen och ska redovisa samt kommentera verksamhetens resultat i förhållande till myndighetens instruktion och regleringsbrev.

Informations- och cybersäkerhet

I regleringsbrevet för 2025 fick Polarforskningssekretariatet i återrapporteringskrav att övergripande redogöra för hur myndigheten har förvaltat och utvecklat sitt arbete med informations- och cybersäkerhet, inklusive den egna organisationens beredskap och förmåga att hantera incidenter, samt redovisa åtgärder för att utveckla den interna styrningen och uppföljningen av arbetet. Återrapporteringskravet omfattar även en redovisning av huruvida en analys gjorts gällande hot och sårbarheter för myndigheten samt om åtgärder vidtagits, och hur myndigheten arbetar för att minska eventuella identifierade risker.

Polarforskningssekretariatet har under 2025 genomfört MSB:s cybersäkerhetskontroll där flera utvecklingsaktiviteter har identifierats. Bland annat planeras investeringar i säkerhetsverktyg, såsom automatiserade system för hotdetektion och analys. Vidare behöver en incidentövningsplan utvecklas för att simulera större cyberincidenter och därigenom stärka organisationens beredskap. Myndigheten ser även ett behov av att genomföra en översyn av styrdokument kopplade till informations- och cybersäkerhet.

Under året har myndigheten upphandlat en extern IT-konsult som har genomfört en nulägesanalys och tagit fram en plan för arbetet med att säkerställa efterlevnad av MSB:s föreskrifter om informationssäkerhet (MSBFS 2020:6-8). Som en del i det förebyggande säkerhetsarbetet har myndighetens medarbetare genomfört den digitala informationssäkerhetsutbildningen Disa.

Sedan tidigare har flera tekniska och organisatoriska åtgärder implementerats för att stärka myndighetens säkerhetsnivå. Bland annat har Polarforskningssekretariatet investerat i moderna tekniska lösningar som syftar till att förebygga, upptäcka och förhindra intrång, samt att minska organisationens samlade attackyta. Regelbundna avstämningar genomförs med myndighetens IT-leverantör, med fokus på att identifiera och hantera aktuella cybersäkerhetshot. Myndighetens IT-personal följer löpande utvecklingen av hot och sårbarheter genom information från Sveriges nationella CSIRT, CERT-SE.

Under 2025 har myndigheten även genomfört en sårbarhetsanalys. Analysen visar att myndigheten till största del uppfyller MSB:s bedömningspunkter för krisberedskap. Sammantaget bedöms myndighetens generella krisberedskap vara mycket god. Identifierade utvecklingsområden avser främst behovet av regelbunden övning av krishanteringsorganisationen på ledningsnivå samt ett fortsatt förstärkt arbete inom cyber- och informationssäkerhet. Det senare har påbörjats under 2025 i enlighet med ovanstående redovisning. Under året har även krishanteringsrutinerna setts över och uppdaterats, och en övning av krishanteringsorganisationen planeras att genomföras under 2026.

Förberedande åtgärder inför en möjlig nyanskaffning av ett polarforskningsfartyg

I regleringsbrevet för 2025 fick Polarforskningssekretariatet i uppdrag att säkerställa att kompetens finns tillgänglig inför en möjlig nyanskaffning av ett polarforskningsfartyg samt vidta andra relevanta åtgärder i verksamheten för att bistå utredaren i uppdraget om polarforskningsfartyg (U 2024: A). Vid genomförandet av uppdraget ska myndigheten inhämta synpunkter och information från Vetenskapsrådet.

Under året har myndigheten arbetat löpande med att stödja utredningen samt förberett underlag inför en kommande upphandling. Parallellt med arbetet gällande anskaffningsprocessen pågår förberedelser för att vara redo att förvalta fartyget i samråd med Vetenskapsrådet. Dialogerna med Vetenskapsrådet sker på olika nivåer, dels inom gemensamma projekt där det nya forskningsfartyget är en förutsättning, till exempel Polar Connect, dels på GD-nivå.

Ansvarsfull internationalisering

Regeringsuppdraget om ansvarsfull internationalisering (U2025/01518, Uppdrag om riktlinjer för ansvarsfull internationalisering vid utbildnings-, forsknings- och innovationssamarbeten) har påbörjats genom dialog med Vetenskapsrådet om de övergripande principer som myndigheten ska utgå ifrån för att identifiera och utveckla verksamhetsanpassade riktlinjer. Vidare har myndighetens geostrategiska råd bidragit med sakkunnigt underlag till framtagandet av riktlinjer. Arbetet med att informera samtliga anställda har inletts, och myndigheten planerar en process där medarbetare får möjlighet att lämna synpunkter.

Resultatredovisningens struktur

Den indelning som Polarforskningssekretariatet har valt för resultatredovisningen utgår från myndighetens instruktion. Prestationsområdena är planering av polarforskning, forskningsinfrastruktur, forskningsexpeditioner, internationellt samarbete, miljö, kommunikation samt jämställdhet.

Om resultatindikatorer

Enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap.1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605) ska myndigheter redovisa resultatindikatorer.

I denna årsredovisning redovisas ett antal indikatorer i anslutning till respektive prestationsområde. Sekretariatet har bedömt att en redovisning av styckkostnader för ärendehandläggning inte är relevant, eftersom myndigheten hanterar ett begränsat antal ärenden.

Resultatredovisning

Alla belopp i tabeller redovisas i tusentals kronor om inget annat anges.

Intäkter och kostnader

De totala kostnaderna för verksamheten ligger på en nivå som är i linje med, men något högre än föregående år, med 133 miljoner kronor jämfört med 132 miljoner kronor 2024. Ökningen beror främst på en stor expansion av externfinansierade projekt och program. Kostnaderna för forskningsinfrastrukturer och forskningsplanering har däremot minskat i motsvarande mån.

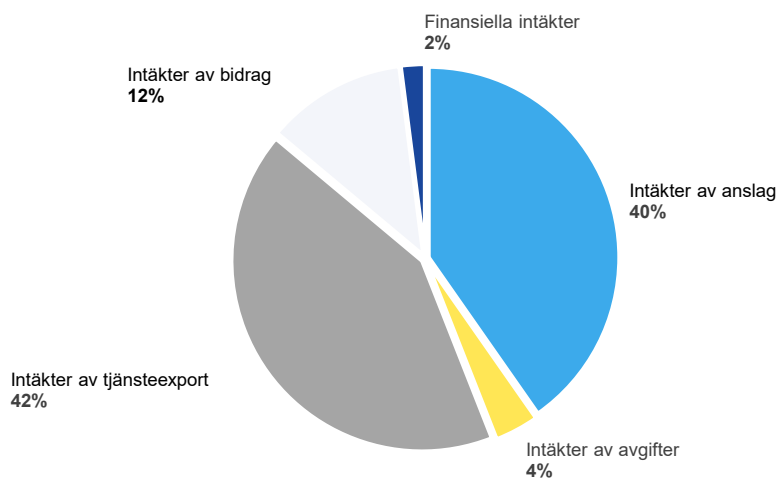
De fartygsbaserade expeditionerna har förstärkts, vilket medfört en viss kostnadsökning jämfört med föregående år, trots att de redan då utgjorde en stor del av kostnadsomslutningen. När det gäller intäkterna når myndigheten inte upp till 2024 års omsättning, som var 131 miljoner kronor jämfört med 123 miljoner kronor år 2025. Den största minskningen har skett på bidragssidan, som har minskat med 35 miljoner kronor jämfört med föregående år. Detta beror på en förändring i finansieringen av årets huvudexpedition, Canada Sweden Arctic Ocean 2025, som huvudsakligen har skett genom tjänsteexport, vilken har ökat med 47 miljoner kronor jämfört med föregående år. Intäkterna från anslagsmedel har också minskat med 18 miljoner kronor, delvis för att en stor del av de gemensamma kostnaderna i år belastat finansieringen av tjänsteexport. Däremot har anslagssparandet ökat med 21 miljoner kronor under 2025.

Dessvärre har årets intäkter från tjänsteexporten inte räckt till för att täcka expeditionens självkostnader, vilket har lett till en negativ kapitalförändring på 10,7 miljoner kronor. Eftersom en ny modell för indirekta kostnader införts efter fakturering till kund (läs mer i avsnittet *avvikelse i tjänsteexport*). Mot budgeten avviker kostnaderna marginellt, och största avvikelsen hänförs till avskrivningar där anskaffningsvärdet av Multibeam¹ var planerad som en kostnad. Inköpet hanterades istället som en anläggningstillgång och avskrivningskostnaden belastar årets kostnader. Resten av avvikelsen hänförs till lokaler och övriga driftskostnader. På intäktssidan är avvikelsen kopplad till anslagsförbrukningen som sparades. Detta beror på att en större andel av gemensamma kostnader belastat tjänsteexport istället för anslag i utfallet för 2025.

1) Ett avancerat sonar-instrument som används för att mäta och kartlägga havsbotten.

Tkr	Utfall 2025	Budget 2025	Avvikelse budget	Utfall 2024	Förändring mellan åren
Intäkter av anslag	49 449	67 888	-18 439	67 187	-17 738
Intäkter av bidrag	14 598	18 326	-3 728	49 327	-34 729
Intäkter av avgifter	4 590	4 000	590	5 737	-1 147
Intäkter av tjänsteexport	51 616	53 840	-2 224	4 454	47 162
Finansiella intäkter	2 481	1 500	981	4 256	-1 775
Summa Intäkter	122 735	145 553	-22 819	130 961	-8 227
Kostnader för personal	-34 383	-34 617	234	-33 827	-556
Kostnader för lokaler	-6 238	-8 300	2 062	-6 048	-190
Övriga driftkostnader	-84 754	-86 699	1 945	-86 099	1 345
Finansiella kostnader	-1 612	-1 167	-445	-581	-1 031
Avskrivningar och nedskrivningar	-6 438	-14 771	8 333	-5 360	-1 078
Summa direkta kostnader	-133 425	-145 553	12 128	-131 915	-1 510
Kapitalförändringen	-10 691	0	-10 691	-954	-9 737

Verksamhetens intäkter 2025

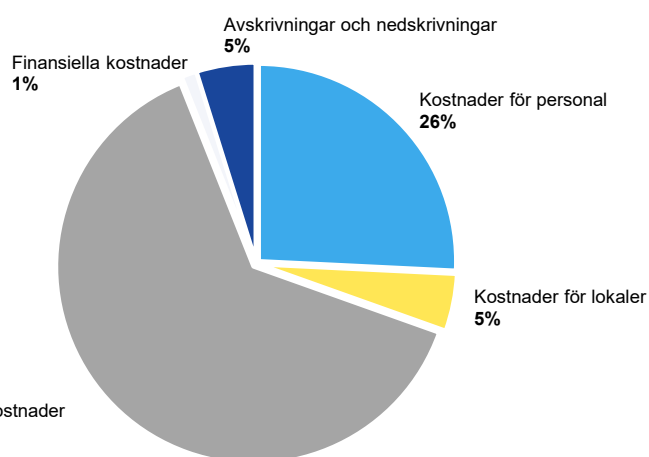
Anslag

Polarforskningssekretariatet disponerar anslagsmedel inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, 3:8 Polarforskningssekretariatet (ramanslag).

Verksamhetens främsta finansieringskällor under året har varit tjänsteexport, som uppgått till 52 miljoner kronor (42 procent), samt anslagsmedel på 49 miljoner kronor (40 procent). Tjänsteexporten har ökat med 47 miljoner kronor jämfört med föregående år och har också täckt mycket av kostnaderna, vilket har resulterat i en minskning av anslagsförbrukning med 18 miljoner kronor i förhållande till föregående år. Förra året finansierades expeditioner med bidragsmedel, men trots en betydande ökning av antalet externfinansierade projekt har intäkterna från bidrag minskat med 35 miljoner kronor.

Vid årets slut uppgår anslagssparandet till 87 miljoner kronor, vilket är 21 miljoner kronor mer än vid årets början. Sekretariatet har under åren haft möjlighet att behålla sitt anslagssparande, vilket har varit avgörande för att finansiera framtida forskningsexpeditioner. Denna möjlighet kommer fortsatt att vara mycket viktig för att kunna planera och genomföra kostnadskrävande expeditioner framöver. Anslagssparandet kommer att användas under kommande år för både planerade fartygsbaserade och landbaserade expeditioner.

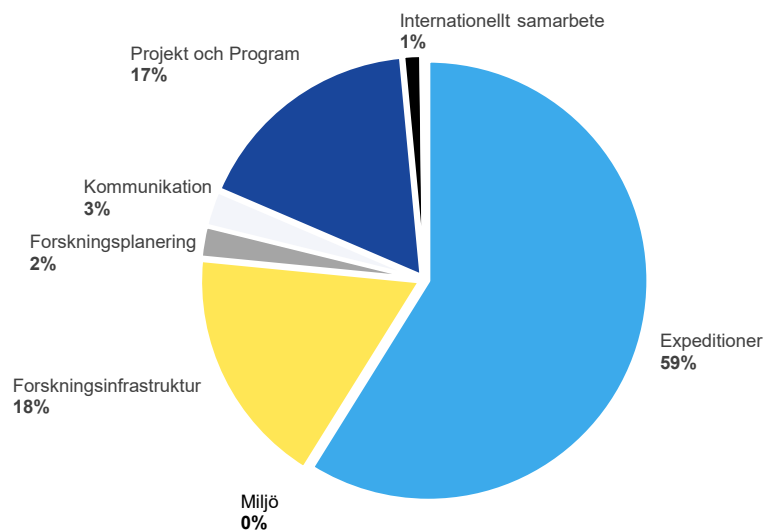
Verksamhetens kostnader 2025

Ramanslag med anslagssparande			
2023-2025 (tkr)	2025	2024	2023
Anslagssparande från föregående år	65 263	63 394	57 692
Ramanslag (UO 16 3:8)	70 712	69 056	67 414
Disponibelt belopp	135 975	132 450	125 106
Anslagsförbrukning	- 49 449	- 67 187	-61 712
Utgående balans anslag	86 525	65 263	63 394

Intäkter per prestation	2025	varav anslag	2024	varav anslag	2023	varav anslag
Expeditioner	72 252	18 268	78 582	29 680	50 414	31 021
Forskningsinfrastruktur	21 699	17 088	22 727	18 782	16 083	11 810
Forskningsplanering	2 806	2 806	2 700	2 700	4 046	2 917
Kommunikation	3 206	3 206	2 093	2 092	2 549	2 549
Projekt och Program	20 933	6 250	8 154	3 586	6 833	4 353
Internationellt samarbete	1 597	1 589	1 025	1 025	1 232	1 232
Miljö	241	241	50	50	191	191
Jämställdhet	-	-	-	1	-	-
Gemensamt	-	-	15 630	9 271	11 489	7 639
Totala intäkter	122 735	49 449	130 961	67 187	92 836	61 712

Intäkter per prestation 2025

Intäkter per prestation

Fördelningen av intäkter per prestation utgörs under 2025 till nära 60 procent av intäkter till expeditionerna. Canada Sweden Arctic Ocean 2025 står för den största delen av expeditonsverksamheten under året tillsammans med expeditionerna inom

SWEDARP. Satsningar på infrastruktur utgör 18 procent av intäkterna, medan projekt och program utgör 17 procent. När det gäller forskningsinfrastruktur ligger nivån i paritet med 2024, men intäkterna från projekt och program har mer än fördubblats jämfört med 2024, både på bidrags- och anslagssidan. Uppstarten av Polar Connect 1 har ökat intäktssidan med cirka åtta miljoner kronor mot föregående år men även andra projekt som SITES och ICOS har bidragit till intäktsökningen på prestationsområdet.

Avgifter och bidrag

Intäkter	2025	2024	2023
Intäkter av boende vid Abisko naturvetenskapliga station (ANS)	3 033	2 821	2 961
Intäkter av uppdragsverksamhet/tjänsteexport	51 616	4 454	11 183
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	1 456	1 087	2 443
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	101	1 829	45
Bidrag från statliga myndigheter	11 378	48 194	9 834
Bidrag från EU:s institutioner	3 220	1 133	512
Bidrag från övriga	0	-	308
Finansiella intäkter	2 481	4 256	3 839
Totalt	73 285	63 774	31 125

Avgifter

Avgifterna utgör 56 miljoner kronor för 2025 och ökning om totalt 46 miljoner kronor kan till sin helhet hänföras till tjänsteexport och expeditionen Canada Sweden Arctic Ocean 2025.

Enligt Polarforskningssekretariatets instruktion får myndigheten ta ut avgifter upp till full kostnadstäckning för boendet för personal, studenter och gästforskare vid Abisko naturvetenskapliga station. Dessa intäkter ligger i paritet med föregående år och har varit högre än budget enligt regleringsbrevet. Stationen har haft en hög beläggning under de fyra senaste åren efter att 2020–2021 varit begränsad till följd av pandemirestriktioner.

Polarforskningssekretariatet tar ut avgifter med stöd av 4 § avgiftsförordningen (1992:191). Avgifter tas bland annat ut för uthyrning av lokaler vid Abisko naturvetenskapliga station, såsom möteslokaler och aula.

Bidrag

Bidragen härrör från olika projekt där sekretariatet antingen har ett ansvar som "Lead beneficiary" eller ingår som part i ett konsortium. Projekten finansieras antingen via EU:s institutioner eller genom inomstatliga bidrag från främst Vetenskapsrådet.

De EU-finansierade projekten under året har varit North Pole Fiber, Polar Connect 1, EU PolarNet 2, POLARIN, och IRISCC samt de av Vetenskapsrådet finansierade projekten SITES, ICOS, SWERVE.

Övriga bidrag från statliga myndigheter avser främst bidrag från FORMAS och Vetenskapsrådet för finansiering av drift och hyra av isbrytaren Oden. SWERVE:s kostnader för RFI överstiger årets budget för att kompensera för tidigare års låga förbrukningstakt.

Totalt sett uppgår upparbetningsgraden för projekt och expeditiönsverksamheten till 99 procent av budget (87 miljoner kronor jämfört med 88 miljoner kronor) vilket till viss del beror på fördelningen av de gemensamma kostnaderna för den administrativa stödverksamheten (15 miljoner kronor) som inte varit budgeterade. Utan att påföra indirekta kostnader i projekt/expeditioner så hade upparbetningsgraden uppgått till drygt 80 procent.

I Polar Connect 1 och för expeditioner inom SWEDARP har kostnader inte upparbetats i den planerade takten. Expeditioner inom SWEDARP pågår över bokslutet, och hänsyn har tagits efter bästa förmåga för återresor och transporter som sker tidigt under 2026. Däremot kan vissa ytterligare kostnader tillkomma under 2026.

Avgiftsbelagd verksamhet (tkr)

Verksamhet	+/- tom 2023	+/- 2024	Intäkter 2025 ²	Kostnader 2025 ³	+/- 2025	Ack +/- utgående 2025
Tjänsteexport ¹	275	-954	51 616	-63 820	-12 204	-12 883
Boende vid Abisko naturvetenskapliga station (ANS)	-3 391	410	3 033	-2 066	967	-2 014

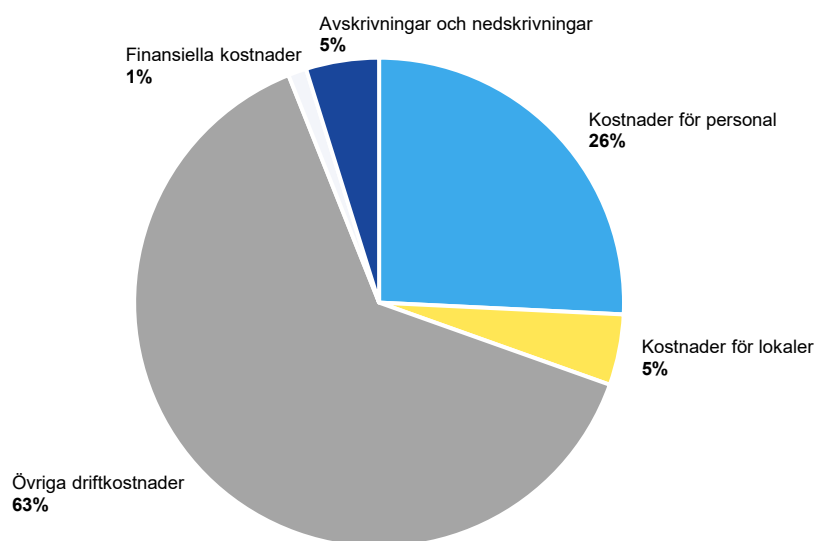
1) Inklusive finansiella intäkter och kostnader.

2) Budget enligt regleringsbrev 2024: Tjänsteexport intäkter 15 000 tkr, Tjänsteexport kostnader 15 500 tkr, ANS intäkter boende 2000 tkr, ANS kostnader boende 2000 tkr.

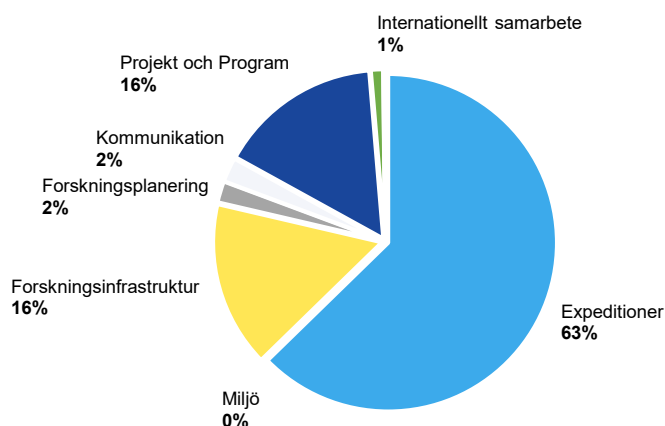
3) Att redovisa det ackumulerade resultatet kan framstå som överflödigt med tanke på det ekonomiska målet, men görs för att återrapporteringen ska följa den struktur som angetts i regleringsbrevet.

Kostnader enligt resultaträkning	2025		2024	
Kostnader för personal	26 %	34 383	26 %	33 827
Kostnader för lokaler	5 %	6 238	5 %	6 048
Övriga driftkostnader	64 %	84 754	65 %	86 099
Finansiella kostnader	1 %	1 612	0 %	581
Avskrivningar och nedskrivningar	5 %	6 438	4 %	5 360
Summa	100%	133 425	100%	131 915

Kostnader enligt resultaträkning 2025

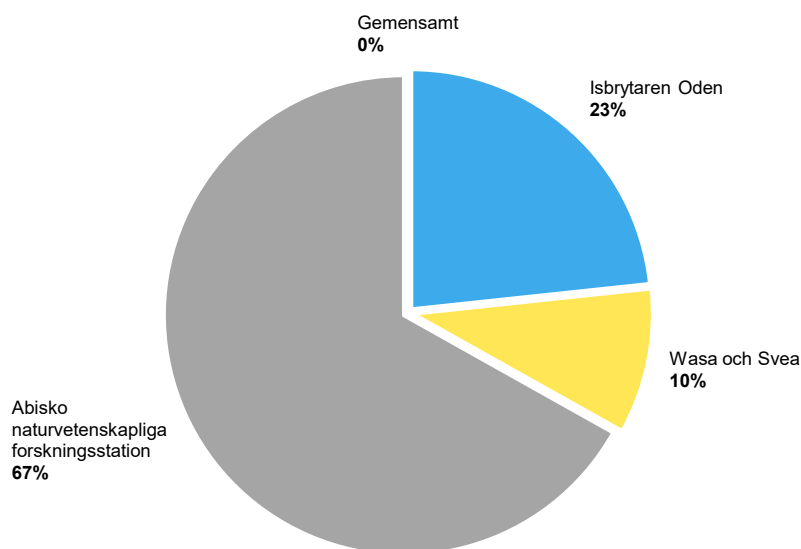
Kostnader per prestation	2025	2024	2023
Expeditioner	83 662	80 965	53 536
Forskningsinfrastruktur	21 258	28 868	19 867
Forskningsplanering	2 724	4 396	5 660
Kommunikation	3 113	4 001	4 154
Projekt och Program	20 883	12 187	9 610
Internationellt samarbete	1 551	1 404	1 748
Miljö	234	94	340
Jämställdhet	-	-	-
Totala kostnader	133 425	131 915	94 915

Kostnader per prestation 2025**Kostnader per prestation**

Kostnader för prestationsområdena forskningsexpeditioner och forskningsinfrastruktur svarar för 79 procent av sekretariatets kostnader år 2025. Kostnader för prestationsområdet Forskningsexpeditioner har ökat något under de tre senaste åren dels beroende på expeditionernas omfattning, dels på grund av ett nytt avtal med Sjöfartsverket som föranlett högre kostnader för isbrytaren Oden.

2025 års kostnader hänförs främst till de genomförda expeditionerna Canada-Sweden Arctic Ocean 2025 samt expeditionerna inom SWEDARP, Antarktis. Kostnader i prestationsområdet projekt och program har ökat med nio miljoner kronor och avser främst Polar Connect initiativet som innefattar North Pole Fiber, Polar Connect 1 och Polar Connect 2. Utöver det så bedrivs projekten Integrated Carbon Observation System (ICOS) och SITES vid Abisko naturvetenskapliga station.

Kostnader per forskningsplattform	2025	2024	2023
Isbrytaren Oden	4 956	9 150	6 099
Wasa och Svea	2 086	3 500	1 092
Abisko naturvetenskapliga station	14 216	16 086	12 455
Gemensamt	-	132	221
Totala kostnader	21 258	28 868	19 867

Kostnader per Forskningsplattform 2025**Kostnader för forskningsinfrastruktur**

Kostnader för forskningsinfrastrukturen varierar mellan åren, beroende på vilket underhåll som genomförs. Kostnaderna för forskningsplattformen isbrytaren Oden består till stor del av avskrivningar på investeringar och löpande underhåll och uppgradering av utrustning. För forskningsstationerna Wasa och Svea på Antarktis är kostnaderna högre de år som sekretariatet genomför underhållsexpeditioner till stationerna. Kostnader för prestationsområdet Forskningsinfrastruktur har minskat med ca 7 600 tkr jämfört med föregående år då underhåll inom fartygsenheten genomförts i mindre omfattning jämfört med föregående år. Istället för fortsatt underhåll av befintlig multibeam (ekolod) så har enheten valt att nyinvestera i ett nytt ekolod.

Kostnaderna för Abisko naturvetenskapliga station hänförs främst till satsningar på forskarstöd, forskarförläggning och infrastruktur på stationerna Wasa och Svea och har skett i liknande omfattning som föregående år.

Kostnadsindelad Resultaträkning	Utfall 2025			
Tkr	Anslags- och avgiftsfinansiering	Bidragsfinansiering	Tjänsteexport	Totalt
Anslag	49 449	0	0	49 449
Bidrag	29	14 569	0	14 598
Avgifter	4 590	0	0	4 590
Avgifter Tjänsteexport	0	0	51 616	51 616

Finansiella intäkter	2 481	0	0	2 481
Summa Intäkter	56 549	14 569	51 616	122 735
Personalkostnader	-26 705	-3 205	-4 473	-34 383
Konsultkostnader	-21 082	-600	-2 493	-24 175
Lokalkostnader	-6 150	-61	-27	-6 238
Övriga driftkostnader	-10 054	-5 409	-45 116	-60 579
Avskrivningar	-5 106	-1 332	0	-6 438
Summa direkta kostnader	-69 097	-10 607	-52 109	-131 813
Indirekta kostnader	14 157	-2 449	-11 708	0
Finansiella kostnader	-1 609	-1	-3	-1 612
Summa kostnader	-56 549	-13 057	-63 820	-133 425
Kapitalförändringen	0	1 513	-12 204	-10 691

Avvikelser i tjänsteexport

I bokslutet 2025 tillämpas en ny prissättningsmodell för indirekta kostnader då all stödverksamhet fördelas ut på respektive kärnverksamhet via påläggskalkylering vilket innebär att en stor del av de administrativa kostnaderna bärs av projekt och expeditioner som finansieras via bidrag och tjänsteexport istället för anslag. I ljuset av den fullt redovisade kostnaden kan myndigheten konstatera att prissättningen på tjänsteexport varit för låg under 2025 med 12,2 miljoner kronor. Det har medfört ett underskott eller en negativ kapitalförändring med cirka 10,7 miljoner kronor.

Polarforskningssekretariatet Årsredovisning 2025

Intäkter	Interact	Polar Connect 1	Swedarp 2025	SITES	ICOS	CAN-SWE Arctic EU Polarnet Ocean 2025	2	NPF	Polarin	IRISCC	ICOS	ICOS Sverige Infrastruktur 2021-2025	Anskaffning nytt fartyg	RFI Swerve	Totalt upparbetat
Avgifter Tjänsteexport	0	0	0	0	0	51 616	0	0	0	0	0	0	0	0	51 616
Bidrag	457	15 861	0	1 999	1 238	0	2	666	434	0	412	0	0	155	21 224
Bidrag (periodiserad)	562	-8 012	0	175	-425	0	9	-253	-260	7	178	792	0	570	-6 657
Medfinansiering (anslag)	0	0	5 237	2 174	1 462	0	0	142	0	0	0	0	375	725	10 115
Summa	1 019	7 849	5 237	4 348	2 275	51 616	11	555	174	7	590	792	375	1 450	76 298
Direkta kostnader															
Personalkostnader	68	510	1 454	2 444	1 292	4 473	0	296	87	0	0	0	113	969	11 706
Konsulter	0	53	0	852	270	2 493	0	0	0	0	0	0	254	0	3 922
Lokalkostnader	0	0	0	0	8	27	0	0	54	0	0	0	0	0	89
Utrustning och verktyg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transporter och resor	0	50	3 404	0	0	45 119	0	157	1	5	0	0	8	86	48 830
Övriga kostnader	0	5 304	0	114	269	0	0	0	0	0	-1	0	0	129	5 815
Avskrivningar	0	572	0	139	18	0	0	0	0	0	39	640	0	0	1 408
Summa	68	6 489	4 858	3 549	1 857	52 112	0	453	142	5	38	640	375	1 184	71 770
Indirekta kostnader															
pålägg	0	1 360	379	799	418	11 708	0	102	32	2	0	152	0	266	15 218
Totala kostnader	68	7 849	5 237	4 348	2 275	63 820	0	555	174	7	38	792	375	1 450	86 988
Resultat	951	0	0	0	0	-12 204	11	0	0	0	552	0	0	0	0
Budget kostnader 2025	0	12 294	9 000	3 860	2 489	57 740	0	826	502	40	38	640	0	642	88 071
Upparbetningsgrad	-	64%	58%	113%	91%	111%	-	67%	35%	18%	100%	124%		226%	99%

Planering av polarforskning

Uppgifter i instruktion

Myndigheten ska när det gäller polarområdena:

- Bedriva långsiktig planering för forskning och utveckling.
- Fortlöpande följa nationell och internationell forskning och utveckling.
- Verka för att data från svensk forskning och relaterad verksamhet bevaras och tillhandahålls.
- Myndigheten ska samverka med myndigheter och andra organ vars verksamhet har anknytning till forskning i polarområdena.
- Myndigheten ska vid planering av forskning i polarområdena samverka med Vetenskapsrådet och andra forskningsfinansiärer.
- Myndigheten ska i frågor med teknisk och industriell inriktning samverka med organisationer och företag som har kompetens och verksamhet i extremt klimat.

Polarforskningsprocessen

Polarforskningssekretariatet prioriterar sitt stöd till forskningsprojekt genom bedömning av sakkunniga inom Polarforskningsprocessen, en process i sju steg som för forskningen från idé till att resultaten sprids till samhället. Processen sträcker sig över flera år.

För att nå de övergripande målen med att samla in data och prover under expeditioner behöver många faktorer samverka, exempelvis tillgång till forskningsmedel samt planering av tjänster och infrastruktur. Det är ofta avgörande för att skapa goda förutsättningar för banbrytande och unik forskning.

Under 2025 har fokus legat på planering och genomförande av fältarbeten i Antarktis inom det prioriterade temat iQ2300, med det övergripande syftet att studera inlandsisens bidrag till havsnivåhöjning. Parallellt har planeringen av temat Pulse of the Weddell Sea fortsatt tillsammans med internationella operativa partnerorganisationer, med målet att ta fram det bästa operativa upplägget.

Polarforskningsprocessen ger också enskilda projekt som inte ingår i ett större tema möjlighet att söka operativt stöd, vanligtvis med kortare planeringshorisont. Under 2025 har ett projekt om forskning på Björnön antagits via denna väg.

Inom processens sista steg genomfördes även seminariet ”Miljöprognoser för hållbar utveckling av Arktis” som en del av temat ARTofMelt. Seminariet beskrivs nedan under avsnittet om möten och konferenser.

Fältopoperationer baserade på samarbeten

Parallellt med projekt inom Polarforskningsprocessen arbetar myndigheten med att skapa möjligheter för svensk forskning och svenska forskare att delta i fältopoperationer genom internationella bilaterala samarbeten eller genom projektsamarbeten. Verksamheten finansieras genom externa, icke anslagsbelastande, inkomster.

Under 2025 genomfördes en forskarskola ombord på isbrytaren Oden i samband med ett bilateralt samarbete med Geological Survey of Canada, kombinerat med uppdrag inom projektet Polar Connect. Samarbetena har haft som främsta syfte att kartera havsbotten i Arktis som underlag för positioner inom havsrättskonventionen respektive ruttplanering för fiberoptisk kabel på havsbotten. Samarbetena möjliggör samtidigt insamling av för forskningen viktiga monitoreringsdata från den instrumentering som alltid är i drift när Oden är chartrad för forskning.

Unga forskare

Forskaraskolan ombord på Oden 2025 fick stort internationellt genomslag och uppskattades av studenterna, vilket bekräftas i utvärderingar. Myndigheten prioriterar att stödja forskare tidigt i karriären. Under 2025 har den svenska grenen av Association of Polar Early Career Scientists (APECS) återuppstått, och myndigheten bistår med kunskande, kontaktnät och informationsspridning. Myndigheten bidrar också genom att ge forskare tidigt i karriären ordentligt utrymme på arrangemang som myndigheten genomför eller på annat sätt kan påverka programmet för. Stödformen ”stöd i mindre omfattning” riktar sig särskilt till forskare tidigt i karriären som behöver fältstöd.

Följa internationell forskning och utveckling samt agera expert

Sekretariatet bedriver kontinuerlig omvärldsbevakning och strategiskt partnerarbete. Medverkan och deltagande på internationella möten är ett viktigt sätt att utbyta kunskap, ta initiativ till och delta i nya samarbeten samt underhålla och utöka myndighetens viktiga kontaktnät. Det ger också möjlighet att bidra med expertkunskaper om polarområdena.

Bland större internationella samarbeten och förhandlingar har myndigheten under 2025 exempelvis deltagit i:

- *Antarctic Treaty System (ATS)* i Milano i juni, som experter i UD:s delegation
- *European Polar Board (EPB)* – en sammanslutning av europeiska polarforskningsorganisationer med syfte att samverka för goda förutsättningar för polarforskning.
- *Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System (SIOS)* – sekretariatet är medlem och har deltagit i det styrande organet.

- *Southern Ocean Observing System (SOOS)* – sekretariatet bidrar som sponsor, med svenska forskare i styrande organ.
- Under Vetenskapsrådets ledning har myndigheten bistått i arbetet med Scientific Committee on Antarctic Research (SCAR) och International Arctic Science Committee (IASC).

Sekretariatets internationella arbete i mer operativt inriktande samarbete och organisationer beskrivs i avsnittet "Operativa internationella samarbeten".

Forskarnätverk

Den publika nationella listan på polar.se över polarforskare, Polar Researchers in Sweden, fortsätter att växa. Vid årets slut var 200 forskare registrerade, varav 27 tillkom under 2025. Listan visar bredden av svensk polarforskning och gör det möjligt att söka efter forskare utifrån lärosäte, forskningsområde, geografisk region eller fritext.

Polarforskare vid svenska lärosäten och myndigheter som bedriver forskning om Arktis, Antarktis, Södra oceanen eller Tredje polen kan ansluta sig till nätverket. Listan synliggör även forskarnas bidrag till Agenda 2030, och en statistisk sammanställning finns på polar.se. Listan fyller en viktig funktion för nätverkande mellan forskare och är även ett värdefullt verktyg för Polarforskningssekretariatet i arbetet med att nå ut med information om exempelvis workshops och utlysningar.

Större möten och konferenser

Högnivåmöte på isbrytaren Oden

Den 17 juni samlades högnivårepresentanter från Sverige, EU och forskarsamhället ombord på isbrytaren Oden i Helsingborgs hamn för att diskutera Arktis växande geopolitiska betydelse – och hur forskning, strategisk närvaro och projekt som den arktiska sjökabeln Polar Connect kan stärka Europas klimatkunskap, säkerhet och digitala konkurrenskraft.

Bland deltagarna fanns H.K.H. Kronprinsessan, utbildningsminister Johan Pehrson, representanter från Utbildningsdepartementet, Finansdepartementet och Utrikesdepartementet samt Franco Accordini, chef för enheten för investeringar i digital infrastruktur vid Europeiska kommissionen. Genom rundabordssamtal och föredrag diskuterades bland annat behovet av en ny svensk forskningsisbrytare och möjligheterna att etablera fiberoptisk konnektivitet mellan Europa och Asien via Arktis.

Forum for the Arctic and Antarctic

Den 10–11 november arrangerade Polarforskningssekretariatet Forum for the Arctic and Antarctic i Stockholm, tillsammans med Stockholms universitet, Luleå tekniska universitet och Umeå universitet. Cirka 80 personer deltog och programmet innehöll bland annat en nätverksaktivitet med unga forskare, presentationer om plattformar/partnerskap och finansiering samt keynotes, forskningspresentationer och en avslutande panel som diskuterade Sveriges kommande ordförandeskap i Arktiska rådet 2028–2029 och det internationella polaråret 2032/33.

Polardagen i Kalmar

Den 26 november arrangerade Polarforskningssekretariatet Polardagen i Kalmar tillsammans med Linnéuniversitetet. 46 personer deltog och programmet innehöll bland annat presentationer av polarforskning vid Linnéuniversitetet, aktuella initiativ vid Polarforskningssekretariatet samt presentationer av unga forskare. I samband med Polardagen invigdes också utställningen Arktis – berättelser från isens kant av en konstnär som 2023 deltog i Polarforskningssekretariatets expedition ARTofMELT.

Kunskapsseminarium – miljöprognoser för hållbar utveckling i Arktis

I januari anordnade Polarforskningssekretariatet ett kunskapsseminarium i Stockholm på temat miljöprognoser för hållbar utveckling i Arktis. På seminariet diskuterades betydelsen av och möjligheter till observationer av miljön i centrala Arktis. Seminariet utgjorde även en leverans inom steg 7 i Polarforskningsprocessen (research to policy) för temat ARTofMELT, genom att stärka dialogen mellan forskning och samhällets behov.

Möten med beslutsfattare och andra nyckelintressenter

Det stora intresset för myndighetens arbete har fortsatt under 2025 och speglas i de besök och arrangemang sekretariatet haft med beslutsfattare och andra nyckelintressenter. Under 2025 kan i kronologisk ordning nämnas:

- Riksdagens Arktiska delegation samt Norrbottens landshövding besökte kontoret i Luleå (mars)
- Riksdagsseminarium om en ny forskningsisbrytare – Varför är en ny forskningsisbrytare en viktig samhällsinvestering? (maj)
- Besök i Luleå av sällskapet Riksdagsledamöter och Forskare, RIFO (september)
- Keynote på Arctic Day Osaka World Expo i Japan arrangerat av Regeringskansliet i samarbete med flera aktörer inom Polar Connect (oktober).
- Möte i Stockholm med Mark Pritchard, särskild representant för den arktiska regionen i OSSE:s parlamentariska församling (oktober).
- Seminarium i riksdagen om Polarforskning i ett nytt geopolitiskt läge arrangerat av RIFO och Kungliga Vetenskaps Akademien, KVA. (oktober)
- Polarforskningssekretariatet var inbjudet av Utrikesdepartementet till ett möte i London där Storbritannien och Sverige undertecknade ett avtal om samarbete inom utbildning och innovation. (oktober)
- Besök av Sveriges ambassadör för arktiska frågor i Luleå (november)
- Seminarium om forskningsisbrytare arrangerat av riksdagens utbildningsutskott (december)

Rådgivande grupper

SAGA

Scientific Advisory Group to the Abisko Scientific Research Station (SAGA) är Polarforskningssekretariatets vetenskapligt rådgivande grupp för verksamheten vid Abisko naturvetenskapliga station. Under 2025 möttes gruppen online den 12 mars. Under 2025 förstärktes SAGA-gruppen med en ny medlem som bidrar med stor lokal kännedom om området efter att ha bedrivit renskötsel i flera decennier.

Geostrategiskt råd

För att stärka kunskapen om hur polarforskningen påverkas av, och kan bidra till, utrikes- och säkerhetspolitiska skeenden i Arktis och Antarktis har Polarforskningssekretariatet fortsatt arbetet med sitt geostrategiska råd, som instiftades 2023. Under 2025 har rådet sammanträtt fyra gånger, och dess roll för myndighetens arbete har varit påtaglig och viktig, bland annat för uppdraget kring ansvarsfull internationalisering.

Samverkan med forskningsfinansiärer och andra myndigheter

Polarforskningssekretariatet har fortsatt att samverka med svenska forskningsfinansiärer, framför allt Vetenskapsrådet och Formas. Sekretariatet är del av programkommittéerna för de nationella forskningsprogrammen om klimat respektive hav och vatten, inklusive kommittén för FN:s årtionde om havsforskning, under ledning av Formas. Samverkan med Vetenskapsrådet har skett i en rad områden gällande forskningsfinansiering och forskningsinfrastruktur samt inom projektet Polar Connect och internationella polarforskningsorganisationer.

Sekretariatet deltog fortsatt i myndighetssamverkan kring Copernicus, vilket ger goda möjligheter att ta del av och påverka arbetet för att utveckla tjänster för jordobservationer i polarområdena. Vidare bistår sekretariatet med råd och expertis i samband med Sveriges arbete med Arktiska rådets arbetsgrupper och involverade myndigheters tillhörande arktiska arbete.

Samverkan med forskarsamhället

Under 2025 har sekretariatet intensifierat sitt arbete med att stärka gruppen av aktiva svenska polarforskare. Sekretariatets nätverk Polar Researchers in Sweden har utökats med 27 forskare till 200. Sekretariatet har fortsatt att stötta och bidra till initiativet Swedish Center for Arctic and Antarctic med målet att bli de svenska polarforskarnas integrerade nätverksorganisation. Detta manifesterades bland annat genom den gemensamma konferensen Forum for the Arctic and Antarctic i november, med cirka 120 anmälda deltagare, samt genomförandet av en Polardag på Linnéuniversitetet i Kalmar med 46 deltagare.

Tillhandahållande av forskningsdata

De data som sekretariatet samlar in och äger görs tillgängliga för forskare och övriga samhället genom att publiceras på etablerade dataportaler där sekretariatet samverkar med andra nationella initiativ i forskningssystemet som exempelvis svensk nationell

datatjänst (SND) och de nationella infrastrukturerna ICOS-SE, SITES och SWERVE. Frågor kring datahantering och datapolicy drivs utifrån regeringens ambition om öppen tillgång till data och med ledorden "så öppet som möjligt, så säkert som nödvändigt". Under 2025 har ett större fokus på säkerhet tillkommit.

Sekretariatet har under 2025, delvis påkallat av uppdraget kring ansvarsfull internationalisering, påbörjat ett internt arbete för att bygga kompetens inom dessa områden samt öka lärandet och sprida best practice mellan de delar av myndigheten som arbetar med datainsamling och datahantering. Arbetet har ytterligare aktualiserats genom övertagandet av Kristineberg marina forskningsstation.

Sammanställning av publikationer

Sekretariatet har under 2025 fortsatt att uppdatera myndighetens katalog på den lärosätessgemensamma plattformen Digitala vetenskapliga arkivet (DiVA). Syftet är att följa upp resultaten av myndighetens operativa stöd. De totala katalogposterna innehåller även äldre publikationer från en tidigare ambition, före den digitala eran, att samla publikationer från all svensk polarforskning. Att få in information eller aktivt spåra publikationer för att nå tillfredställande täckningsgrad är ett utmanande och tidskrävande arbete och sekretariatet har under 2025 inlett arbete för att med nya tekniska metoder effektivisera processen.

Abisko naturvetenskapliga station har ett bibliotek där det framför allt finns vetenskapliga tidskrifter och publikationer som inte finns tillgängliga digitalt och som är relevanta för polarforskning. Resultat av forskning vid Abisko naturvetenskapliga station finns sammanställda i en tryckt bibliografi som sträcker sig fram till 1992, därefter finns årliga tillägg.

I det Digitala vetenskapliga arkivet (DiVA) har sekretariatets databas anpassats så att vetenskapliga artiklar som publiceras utifrån arbete vid Abisko naturvetenskapliga station kan särskiljas. I den geografiska metadatabasen INTERACT/SITES-GIS finns fler än 2 600 projektbeskrivningar, från mitten av 1980-talet fram till idag, i digitaliserad och sökbar form, allmänt tillgängliga på webbplatsen gis.fieldsites.se.

Forskningsinfrastruktur

Uppgifter i instruktion

Polarforskningssekretariatet ska när det gäller polarområdena ansvara för infrastruktur för forskning.

Kostnader för forskningsinfrastruktur

Kostnaderna för forskningsinfrastrukturen varierar från år till år beroende på faktorer som underhållsåtgärder och investeringar.

För forskningsplattformen isbrytaren Oden utgörs kostnaderna till stor del av avskrivningar på investeringar samt löpande underhåll och uppgraderingar av utrustning. För forskningsstationerna Wasa och Svea i Antarktis är kostnaderna högre de år då sekretariatet genomför underhållsexpeditioner till stationerna.

Även vid logistikcentret i Helsingborgs hamn har betydande underhållsarbeten utförts på olika typer av utrustning.

Kostnaderna för Abisko naturvetenskapliga station är främst kopplade till satsningar på forskarstöd, forskarförläggning samt infrastruktur vid stationerna Wasa och Svea.

Kristineberg marina forskningsstation

I september 2025 fick sekretariatet i uppdrag (regeringsbeslut U2025/01881) att ta över huvudmannaskapet för Kristineberg marina forskningsstation genom en verksamhetsövergång. Efter ett intensivt arbete sista kvartalet 2025 så flyttades verksamheten och dess medarbetare över till myndigheten den 1 januari 2026. Forskningsstationen blir därmed en av tre operativa enheter på Polarforskningssekretariatet - enheten för havsbaserat forskningsstöd.

Kristineberg marina forskningsstation bidrar bland annat med vetenskaplig kompetens inom marin polarforskning samt teknisk infrastruktur för polarforskning, till exempel termokonstantrum, laboratorier och instrument för analys av prover, infrastruktur för säkerhetsutbildning inför expeditioner och testytor för teknik i marina miljöer, till exempel robotik och AUV:er.

Synergier med det nya polarforskningsfartyget

Övertagandet av Kristineberg stödjer även planeringen av det nya polarforskningsfartyget. I en skrivelse till Regeringskansliet (Dnr 2024-149) föreslog Polarforskningssekretariatet att management och drift av fartyget initialt ska skötas av en upphandlad redare under de första 15 åren. Redaren skulle även ansvara för nybyggnationen, och genom ett långsiktigt befракtningsavtal säkerställs kvalitet i beställningen. Även om driften ligger hos en extern redare krävs att sekretariatets interna organisation anpassas för att hantera forskningskoordination och logistikplanering.

Flera av de marina kompetenser som behövs finns redan vid eller är associerade med Kristineberg och det närliggande SLU-baserade Havsfiskelaboratoriet, exempelvis:

- Redskapsexpertis, sensoranalys och teknisk anpassning
- Fartygslogistik, ruttplanering och expeditionsledning
- Hamnlogistik, både strategiskt och operativt
- Riskanalys och myndighetskontakt
- Bevakning av den internationella polarforskningsarenan och forskningsuppdrag

Landbaserade forskningsplattformar – Wasa och Svea

Polarforskningssekretariatet förvaltar de svenska forskningsstationerna Wasa och Svea i Dronning Maud Land, Antarktis. Stationerna fungerar både som baser för forskning i området och som noder för mobila forskningsexpeditioner. Wasa besöktes under sommarsäsongen i Antarktis 2024/25 och 2025/26 (se avsnittet forskningsexpeditioner).

Landbaserade forskningsplattformar – Abisko naturvetenskapliga station

Vid Abisko naturvetenskapliga station (ANS) bedrivs en bred forskningsverksamhet, från miljöövervakning och långtidsobservationer till högteknologiska experiment.

Stationen erbjuder:

- Logi för forskare, studenter och konferensdeltagare
- Laboratorier, kontor och verkstäder
- Föreläsningssalar, växthus och försöksträdgårdar
- Lagerlokaler och meteorologiska mätstationer inom flera ekosystem

Fältningsarbetet vid stationen är som mest intensivt under perioden juni–september, men en tydlig trend visar att fältsäsongen förlängs i båda riktningarna. Stationen används även för konferenser, fältkurser och vetenskapliga möten, organiserade av både svenska och internationella universitet.

Internationella samarbeten inom landbaserad forskning

Abisko naturvetenskapliga station är en av 78 forskningsstationer (samarbetet med 21 ryska forskningsstationer är fortfarande pausat) som är medlem i den ideella föreningen INTERACT Non-Profit Association (INPA) som arbetar för att göra forskningsstationer och forskningsdata tillgängliga från Arktis och närliggande områden (interactassociation.org). Den 9–10 april var Abisko naturvetenskapliga station värd för INPAs årsmöte med 20 deltagare.

Både Abisko naturvetenskapliga station och Wasa är medlemmar i EU-infrastrukturprojektet POLARIN (Polar Research Infrastructure Network), som startade den 1 mars 2024. POLARIN samlar internationella forskningsinfrastrukturer – stationer, isbrytare, databaser och is- och sedimentkärnarkiv – för att möta de vetenskapliga utmaningarna i båda polarområdena (eu-polarin.eu). Under 2025 tog Abisko naturvetenskapliga station emot ett projekt finansierat genom POLARIN. I slutet av 2025 påbörjades arbetet med att utöka Virtual Access till Abisko naturvetenskapliga station genom att bearbeta och ladda upp ny data i databaser.

Nationella samarbeten inom landbaserad forskning:

- Integrated Carbon Observation System (ICOS) – Abisko är värd för en av sex svenska fältstationer inom ICOS, som samlar in data om växthusgaser. ICOS samfinansieras av Vetenskapsrådet.
- Swedish Infrastructure for Ecological and Limnological Science (SITES) – Abisko naturvetenskapliga station ingår i ett nätverk av nio forskningsstationer

som bildar en nationell resurs för fältforskning och datainsamling. SITES samfinansieras av Vetenskapsrådet.

Observationer och monitorering vid Abisko naturvetenskapliga station

Vid Abisko naturvetenskapliga station bedrivs monitorering/miljöövervakning i form av mätningar av ett trettiotal klimatologiska parametrar som temperatur, nederbörd, vind- och lufttrycksförhållanden. Dessutom mäts förändringar av den fysiska, biologiska och kemiska miljön runt forskningsstationen. Vissa mätningar har pågått sedan 1913 och de långa mätserierna utgör en kunskapsbas av stor betydelse för dagens forskning.

Arbetet med bevarande och tillhandahållande av data har fortsatt under året. SITES dataportal erbjuder öppen tillgång till forskningsdata. Samarbetet med svensk nationell datatjänst (SND), en infrastruktur för forskningsdata vid Göteborgs universitet, fortsatte under 2025. Mätningar sker också på uppdrag av myndigheter som SMHI, Sveriges geologiska undersökning (SGU) och Naturhistoriska riksmuseet. Data från sådan uppdragsmonitorering finns tillgängliga vid respektive beställarmyndighet.

Resultatindikatorer för uppgifterna inom forskningsinfrastruktur

Polarforskningssekretariatet har ett internt delmål inom verksamheten att vi ska skapa goda möjligheter för forskare att genomföra forskning i polarområden. Några indikatorer för detta delmål är antal besökare och antal konferensdeltagare vid Abisko naturvetenskapliga station. Antal forskningsprojekt vid stationen och deras fördelning över olika ämnesområden samt antal förfrågningar om monitoreringsdata är ytterligare resultatindikatorer.

Besökare vid Abisko naturvetenskapliga station 2023–2025

Gästande forskare, fältassistenter och studenter	2025	2024	2023
Antal besök	335	343	371
Antal unika personer	262 ¹	269 ²	279 ³
Antal persondygn	5456	6181	8890

1) Totalt 262 unika personer, varav 115 män och 147 kvinnor (44 % resp. 56 %)

2) Totalt 269 unika personer, varav 120 män och 149 kvinnor (45 % resp. 55 %)

3) Totalt 279 unika personer, varav 134 män och 145 kvinnor (48 % resp. 52 %)

Konferensbesökare	2025	2024	2023
Antal grupper	13	17	14
Antal gäster	276	263	218 ¹
Antal persondygn	2479	1976	2026

1) Då fem av grupperna helt eller delvis hade deltagare som verkade men inte bodde på stationen har vi otillräckligt underlag

Antalet besökande forskare vid Abisko naturvetenskapliga station var liknande 2024 men mindre än 2023 då det fanns ett uppdämt behov att kunna göra fältarbete efter åren med pandemi. När det gäller antalet konferensbesökare och studenter låg det på ungefär samma antal gäster som tidigare år men de stannade längre perioder på stationen vilket resulterade i en ökning av antal persondygn med 25 procent.

Forskningsprojekt (ämnesvis) vid Abisko naturvetenskapliga station 2023–2025

Ämnesområde	2025		2024		2023	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Biogeokemi	22	31	21	28	20	30
Växtekologi	9	13	8	11	17	25
Naturgeografi	7	11	12	16	6	9
Zoökologi	6	9	8	11	5	7
Ekologi	6	7	10	13	7	10
Limnologi	8	12	8	11	5	7
Fjärranalys	3	4	2	3	0	0
Övriga	9	13	6	8	7	10
Totalt	70		75		67	

Fördelningen av ämnesområden är förhållandevis stabil från år till år. De antalsmässigt största ämnesområdena biogeokemi, växtekologi, övriga ämnen som tillsammans utgör 57 procent av forskningsprojekt under 2025. 43 procent av projekten kom från lärosäten i Sverige – förra året var motsvarande siffra 51 procent.

Förfrågningar om monitoreringsdata vid Abisko naturvetenskapliga station 2023–2025

År	2025	2024	2023
Antal förfrågningar	31 ¹	40 ²	51 ³

¹Varav 16 kvinnor och 15 män

²Varav 23 kvinnor och 17 män

³Varav 23 kvinnor och 28 män

Förfrågningar om att få ta del av monitoreringsdata fortsätter att sjunka vilket är positivt eftersom mer data är tillgängliga online, dessa förfrågningar bör därför minska.

Nedladdningar från SITES dataportal av monitoreringsdata vid Abisko naturvetenskapliga station 2023–2025

År	2025	2024	2023
Antal nedladdningar	714	304	307

Antalet nedladdningar från SITES dataportal har mer än dubblats från 2024 till 2025. Förklaringen ligger förmodligen i att fler dataset har publicerats i databasen vilket gör den mer attraktiv.

Forskningsexpeditioner och fältoperationer

Uppgifter i instruktion

Polarforskningssekretariatet ska när det gäller polarområdena organisera och genomföra forskningsexpeditioner.

Sekretariatets Polarforskningsprocess med temautlysningar anger inriktningen för kommande forskningsexpeditioner. En rådgivande grupp av nationella och internationella forskare deltar i utvärderingen och prioriteringen av föreslagna teman och expeditioner. De fartygsbaserade forskningsexpeditionerna genomförs delvis inom ramen för tjänsteexport, där finansiering sker genom internationella partners.

Utöver större expeditionella satsningar erbjuder Polarforskningssekretariatet även stöd genom Simo (Stöd i mindre omfattning), vilket möjliggör genomförandet av projekt eller delar av projekt som inte kräver omfattande förberedelser eller stora budgetar. Simo redovisas under posten "övriga".

Dronning Maud Land, DML 2024/25 – SWEDARP

Under säsongen 2024/25 genomförde sekretariatet en Antarktisexpedition till Wasa-stationen som endast innehöll logistik och underhåll inför de kommande årens satsning inom Tema Antarktis. DML 2024/25 inkluderade en bandvagnstravers mellan den tyska stationen Neumayer och Wasa, tur och retur, för att bland annat ta ut sopor som producerats på Wasa. Ett annat stort projekt var att byta band på bandvagnarna. Expeditionen avslutades i början av 2025.

Dronning Maud Land, DML 2025/26 – SWEDARP

Under säsongen 2025/26 startade ett av de två projekten inom Polarforskningssekretariatets stora Antarktissatsning "Tema Antarktis", iQ2300, med fältarbete runt de svenska forskningsstationerna Wasa och Svea. Forskare har bland annat borrar snö- och iskärnor för att rekonstruera hur mycket snö som har fallit och om det har skett någon smältning. Forskare utgår även från den tyska stationen Neumayer III för att ta sig ut på Riiser-Larsens shelfis, där de bland annat har installerat en väderstation och kört radarmätningar över snö och is. iQ2300 utförs för att minska osäkerheten kring den östantarktiska inlandsisens framtid.

IceCube 2024/2025 – SWEDARP

Under säsongen 2024/25 genomförde sekretariatet en Antarktisexpedition till Sydpolsstationen, där en tekniker hjälpte till att uppgradera och installera ny utrustning till projektet IceCube.

IceCube 2025/2026 – SWEDARP

Även under säsongen 2025/2026 genomför Polarforskningssekretariatet en Antarktisexpedition till sydpolsstationen där en svensk tekniker hjälper till att uppgradera och installera över 700 nya instrument till projektet IceCube (icecube.wisc.edu).

Canada-Sweden Arctic Ocean 2025 – SWEDARCTIC 2025

Expeditionen genomfördes den 9 augusti – 19 september 2025 i samarbete med Natural Resources Canada (NRCan). I/B Oden och den kanadensiska isbrytaren CCGS Louis S. St-Laurent genomförde tillsammans en expedition i centrala Arktiska oceanen för att kartlägga havsbotten inom ramen för UNCLOS-programmet (United Nations Convention on the Law of the Sea). I kombination med detta genomfördes även en omfattande forskarskola ombord på Oden i form av kursen The Arctic Ocean Climate System.

R/V Skagerak KANG-GLAC expedition 2026

Den 11–19 augusti 2025 genomförde forskningsfartyget R/V Skagerak en expedition till östra Grönland tillsammans med Polarforskningssekretariatet, Göteborgs universitet, British Antarctic Survey och NERC Arctic Office. Syftet var att återhämta och återinstallera en havsförankring som sattes ut av British Antarctic Survey förra sommaren inom ramen för KANG-GLAC-projektet. Utöver detta genomfördes en forskarskola under ledning av Polarforskningssekretariatet.

Uppdragsverksamhet/tjänsteexport

Expeditionen Canada-Sweden Arctic Ocean 2025 genomfördes på uppdrag av NRCan. Under expeditionen finansierades några fartygsdygn av projektet Polar Connect, liksom ett uppdrag att sätta ut oceanografisk mätutrustning på havsbotten för det norska programmet NORCE vid universitetet i Bergen.

Resultatindikatorer för forskningsexpeditioner

För att följa upp sekretariatets uppdrag att organisera och genomföra expeditioner i polarområdena, samt det interna delmålet att skapa goda förutsättningar för forskning i dessa områden, används antalet forskardeltagare i sekretariatets expeditioner som en central resultatindikator.

Antal deltagare på genomförda expeditioner

SWEDARP 2024/25								
Expe- dition	Ämne	Plats	Platt- form	Logistik- ansvar	Samarbete	Antal deltagare		
						K	M	Totalt
DML 2024/25	Logistik/ underhåll	Antarktis	Wasa	Sverige	Tyskland, Finland	0	4	4
Summa						0	4	4

(SWEDARP 2025/26 slutredovisas i nästa årsredovisning)

SWEDARP 2023/24								
Expedition	Ämne	Plats	Platt- form	Logi- stik- ansvar	Sam- arbete	Antal deltagare		
						K	M	Totalt
DML2023/24	Logistik/ underhåll	Antarktis	Wasa	Sverige	Tyskland, Finland	3	6	9
DML2023/24	Glaciologi/ geomorfologi/ klimatologi	Antarktis	Wasa	Sverige		1	2	3
Summa						4	8	12

SWEDARP 2022/23								
Expedition	Ämne	Plats	Plattform	Logistik- ansvar	Sam- arbete	Antal deltagare		
						K	M	Totalt
DML 2022/23	Logistik/ underhåll	Antarktis	Wasa	Sverige	Tyskland, Finland	1	4	5
Summa						1	4	5

SWEDARCTIC (Arktis) 2025								
Expedition	Ämne	Plats	Plattform	Logistik-ansvar	Sam-arbete	Antal deltagare		
						K	M	Totalt
Canada-Sweden Arctic Ocean 2025	Botten-kartering, ECR, klimat	Arktiska Oceanen	Oden	Polar-forsknings-sekretariatet	Kanada	14	17	31
R/V Skagerak Greenland 2025	ECR, klimat, glaciologi, marina ekosystem	Arktiska Oceanen	R/V Skagerak	Polar-forsknings-sekretariatet	Stor-britannien	2	4	6
Summa						16	21	37

SWEDARCTIC (Arktis) 2024								
Expedition	Ämne	Plats	Plattform	Logistik-ansvar	Sam-arbete	Antal deltagare		
						K	M	Totalt
GEOEO 2024	Klimat, kryosfären	Arktiska Oceanen	Oden	Polar-forsknings-sekretariatet	USA	16	36	52
Summa						16	36	52

SWEDARCTIC (Arktis) 2023								
Expedition	Ämne	Plats	Plattform	Logistik-ansvar	Sam-arbete	Antal deltagare		
						K	M	Totalt
ARTOfMELT	Klimat, meteorologi, atmosfärfysik, oceanografi, isegenskaper	Arktiska Oceanen	Oden	Polar-forsknings-sekretariatet	Finland, Tyskland, USA, Schweiz, Stor-britannien	19/20*	19	38/39*
Summa						20*	19	39*

*Inklusive en deltagare i konstnärsprogrammet

Kostnader för forskningsexpeditioner	2025	2024	2023
Arktis (Swedartic)			
Can-Swe Arctic Ocean 2025	63 820	-	-
GEOEO 2024	260	73 630	-
Swedartic, övriga SIMO	-	5	1
Art of Melt 2023	51	22	47 234
ArcOp 2022	-	21	-
Övrig expeditionsverksamhet (SIMO)	14 294		
Arktis (Swedartic)	78 425	73 678	47 235
Antarktis (Swedarp)			
DML 2025/2026	5 237	-	-
DML 2024/2025	-	1 086	-
DML 2023/2024	-	5 888	-
DML 2022/2023	-	2	1 589
DML 2021/2022	-	-	4
Swedarp, övriga SIMO	-	311	7
Antarktis (Swedarp)	5 237	7 287	1 600

Operativa internationella samarbeten

Uppgifter i instruktion

Polarforskningssekretariatet ska fortlöpande följa nationell och internationell forskning och utveckling och följa, främja och bistå med nödvändig expertis vid internationella förhandlingar, internationellt samarbete och samarbete inom Europeiska unionen.

Arktis

Sekretariatet är representerat i Forum for Arctic Research Operators (FARO) och har under 2025 fortsatt aktivt deltagit i organisationens arbete som syftar till att samordna och dela erfarenheter och kunskaper om forskningslogistik i Arktis.

Sekretariatet har omfattande bilaterala kontakter och samarbeten med merparten av de i Arktis forskande ländernas polarorganisationer, vilka under 2025 fortsatt men beskrivs inte här i detalj.

Antarktis

Sekretariatet är medlem i The Council of Managers of National Antarctic Programs (COMNAP), som samordnar stöd för antarktiska forskningsoperationer mellan nationella program. Under COMNAP:s årsmöte i Warszawa, Polen, i augusti 2025 deltog representanter från både den landbaserade och fartygsbaserade delen av sekretariatet. Polarforskningssekretariatet gav en muntlig presentation om satsningen Tema Antarktis och visade även upp information om den tilltänkta forskningsisbrytaren på en poster.

Under året har Polarforskningssekretariatet varit aktivt i det nationella, mellanstatliga och tvärvetenskapliga samarbetet i Antarktis.

Den svenska forskningsstationen Wasa och den närliggande finska stationen Aboa utgör tillsammans Nordenskiöldbasen. Sekretariatet har fortsatt att utveckla samarbetet med FINNARP inom logistik, miljö och forskningsplanering för DML-expeditionerna i det svenska Antarktisprogrammet SWEDARP 2025–2026.

Sekretariatet har även fortsatt sitt deltagande i DROMLAN (Dronning Maud Land Air Network Project) för att säkerställa transporter och minska transportkostnader för personal och utrustning till Wasa. Från augusti 2025 är Sverige (Polarforskningssekretariatet) ordförande i DROMLAN tillsammans med Sydafrika. Polarforskningssekretariatet har arbetat tätt ihop med sekreteraren för DROMLAN från Alfred Wegener Institute med förberedelserna inför årets sommarsäsong (2025/26).

Ett annat initiativ där Polarforskningssekretariatet är involverat är Antarctica InSync, ett globalt projekt som syftar till att synkronisera forskning över hela Antarktis och

Antarktiska oceanen. Projektet strävar efter att integrera expertis och resurser för att förbättra förståelsen av is, hav, klimat och ekosystem, samt att stärka skydd och förvaltning av Antarktis och Södra oceanen. Den 23 oktober 2025 bjöd Polarforskningssekretariatet in svenska forskare till ett seminarium för att presentera Antarctica InSync och hur man som forskare kan bidra. Under året har även svenska forskare, med support stöd från Polarforskningssekretariatet, bidragit till "white papers" – ett övergripande policydokument, sju tematiska dokument, och ett dokument med tvärgående tema – som tagits fram under året.

Polar Connect

Under året har Polarforskningssekretariatet deltagit i EU-projektet Polar Connect, vars långsiktiga mål är att etablera en sjökabelförbindelse för digital kommunikation mellan Europa och Asien via Norra ishavet. Sekretariatets roll är att undersöka den vetenskapliga potentialen med smarta sensorer kopplade till den fiberoptiska kabeln. Dessa sensorer ska samla in klimat- och miljödata från havsbotten i Arktis. Projektet innehåller också en viktig roll för en ny svensk forskningsisbrytare som kan delfinansiera dess drift. Genom SUNET/Vetenskapsrådet och andra samarbeten engageras aktörer från Sverige, Norden, Japan och Korea i arbetet med att etablera dessa fiberoptiska anslutningar.

Resultatindikatorer för internationellt samarbete

Myndigheten har påbörjat ett arbete med att definiera resultatindikatorer för internationellt samarbete. Då arbetet med detta fortfarande är under utveckling, finns inga resultat att redovisa för 2025.

Miljö

Uppgifter i instruktion

Polarforskningssekretariatet ska främja ökad förståelse och förbättrat skydd för miljön. Myndigheten fullgör också uppgifter enligt lagen (2006:924) om Antarktis och förordningen (2006:1111) om Antarktis.

Miljöarbete

En stor del av den forskning som bedrivs med hjälp av sekretariatets infrastruktur är relaterad till miljö- och klimatförändringar. Sekretariatet utför även klimat- och miljöobservationer som görs tillgängliga som öppna data. Båda utgör grundpelare för Polarforskningssekretariatets uppdrag att öka förståelsen för polarmiljön och verka för stärkt miljöskydd.

Inom det interna miljöarbetet, motsvarande det som alla myndigheter åläggs, har myndigheten arbetat med framtagna miljömål för att minska klimat- och miljöpåverkan

inom flera områden, däribland lokalförsörjning, tjänsteresor, inköp och upphandling, kemikaliehantering, samt bränslehantering vid expeditioner. Myndigheten arbetar även med en förbättrad avfallshantering vid forskningsstationerna Wasa och Svea, där målet är att öka andelen avfall som materialåtervinns. Vidare har myndigheten uppdaterat sin miljöutredning som ligger till grund för kommande års miljöarbete, lämnat in uppgifter i enlighet med Transportstyrelsens rapportering av rena fordon, samt rapporterat in elanvändningen i enlighet med ålagda regeringsuppdrag. Miljöarbetet redovisas separat till regeringen i miljöledningsrapport 2025.

Verksamheten i Antarktis regleras ur miljösynpunkt genom lagen (2006:924) om Antarktis, förordningen (2006:1111) om Antarktis, samt genom internationella överenskommelser inom Antarktisfördraget. Parterna i fördraget har kommit överens om informationsutbyte och sekretariatet lämnar årligen information om svenska aktiviteter i Antarktis. Polarforskningssekretariatet har även spridit information om miljöarbetet i Antarktis genom att utbilda deltagare inför expeditioner till Antarktis samt, i egenskap av expertmyndighet, bistått Utrikesdepartementet i Antarktisrelaterade frågor.

Resultatindikatorer för miljö

Polarforskningssekretariatet har under 2025 fortsatt utvecklingen av sitt miljöarbete och en eventuell miljöcertifiering, där mål och resultatindikatorer kommer att ingå. Myndigheten har även tagit fram en handlingsplan för miljömålen som sträcker sig under perioden 2024–2026. Då miljömålen och indikatorerna fortfarande är under utveckling, finns inga resultat att redovisa för 2025.

Tillstånd att vistas i Antarktis

Utfärdade tillstånd att vistas i Antarktis		2025	2024	2023
Forskning ¹	Antal tillstånd	1	1	1
	Antal personer	23 ³	4	12
Övriga ²	Antal tillstånd	1	0	0
	Antal personer	3 ⁴	0	0
Totalt	Antal tillstånd	2	1	1
	Antal personer	26⁵	4⁶	12⁷

1) Kategorin forskning omfattar forskare och tekniker/logistiker inom SWEDARP.

2) Kategorin övriga omfattar turister samt annan vistelse som inte är relaterad till forskning.

3) Varav 16 män och 7 kvinnor

4) Varav 2 män och 1 kvinna

5) Varav 18 män och 8 kvinnor

6) Varav 4 män och 0 kvinnor

7) Varav 8 män och 4 kvinnor

Polarforskningssekretariatet prövar frågor om tillstånd för vistelse och verksamhet i Antarktis samt utövar tillsyn i enlighet med lagen (2006:924) om Antarktis och

förordningen (2006:1111) om Antarktis. Tillståndsprövningen fokuserar på att bedöma den planerade aktivitetens miljöpåverkan. Under 2025 utfärdades två tillstånd: ett rörande forskning och logistik för totalt 23 personer, samt ett tillstånd rörande landbaserad turism för tre personer vid den chilenska forskningsstationen belägen på King George Island.

Kommunikation

Uppgifter i instruktion

Polarforskningssekretariatet ska ansvara för kommunikation om expeditonsverksamhet och forskning.

Målgrupper

Polarforskningssekretariatets viktigaste målgrupper består av utförare och användare av polarforskning.

Primär målgrupp

Polarforskningssekretariatets primära målgrupp är forskare med inriktning mot polarområdena. Målgruppen går att bryta ned i två undergrupper med olika förutsättningar och behov:

Polarforskare med etablerad kontakt med myndigheten:

Forskare som redan varit i kontakt med oss, känner till vår roll och vet vad vi kan erbjuda.

Polarforskare som ännu inte haft kontakt med myndigheten:

Forskare som inte tidigare varit i kontakt med oss eller inte alls känner till myndigheten och vår verksamhet, men som skulle ha nytta av vårt stöd. Forskarna ska se Polarforskningssekretariatet som en viktig aktör som erbjuder unik forskningsinfrastruktur som svarar mot forskningens behov, samt som en expertmyndighet med kompetens i världsklass när det gäller utförande av forskning i polarområdena.

Medarbetare: Den största resursen som Polarforskningssekretariatet har att tillgå är de egna medarbetarna, och därmed anses de vara en prioriterad målgrupp.

Sekundära målgrupper

Uppdragsgivare: Vår uppdragsgivare, regeringen, ska se Polarforskningssekretariatet som en pålitlig utförare av vårt uppdrag. Vi ger korrekt information om verksamheten och förutsättningarna för framgångsrik polarforskning.

Beslutsfattare och andra policyskapare: Beslutsfattare och andra policyskapare ska se Polarforskningssekretariatet som en expertmyndighet. Vi står för opartisk information om svensk polarforskning och dess betydelse för de globala utmaningarna.

Samarbetspartners: Universitet, myndigheter och andra organisationer vi samarbetar med ska se Polarforskningssekretariatet som en viktig samarbetspartner och aktör för svensk polarforskning, både nationellt och internationellt, som erbjuder unik forskningsinfrastruktur och expertkunskap i genomförandet av polarforskning.

Potentiella medarbetare: Potentiella medarbetare ska se Polarforskningssekretariatet som en attraktiv arbetsgivare.

Vetenskapsintresserad allmänhet: Det är en demokratisk rättighet för medborgarna att ha tillgång till information om forskning som finansieras med skattemedel.

Polarforskning, forskningsexpeditioner och myndighetens verksamhet har fortsatt presenterats genom myndighetens prioriterade kommunikationskanaler: webbplatser, sociala medier, nyhetsbrev och pressmeddelanden.

Webbplatser

Webbplatsen polar.se, inklusive undersidor, hade 75 900 unika sidvisningar under 2025, en ökning med 25 procent jämfört med föregående år.

Den mest besökta undersidan var ”Jobba hos oss” med 8 870 unika visningar. Den mest besökta nyheten var utlysningen för unga forskare inför Canada-Sweden Arctic Ocean 2025, som fick 4 744 besök.

Sociala medier

Polarforskningssekretariatets Facebooksida används för att dela nyheter från polar.se, externa nyhetsartiklar om svenska polarforskare samt andra nyheter av intresse för allmänheten. Under året ökade antalet följare med 400 personer, en ökning med 17 procent.

På plattformen X (tidigare Twitter), där sekretariatet har kontot @polarforskning, är innehållet mer forskningsinriktat. Här delas exempelvis utlysningar och internationella forskningsartiklar.

Polarforskningssekretariatets konto på Instagram används främst för att dela bilder från verksamheten samt bilder som forskare eller medarbetare tagit under expeditioner.

Sekretariatets konto på LinkedIn används för att sprida information om verksamheten, rekrytering och utlysningar. Antalet följare ökade med 1 287 personer, en ökning med 70 procent. Många av följarna arbetar inom svenska myndigheter eller organisationer med koppling till polarforskning, vilket gör LinkedIn till en viktig kanal för kommunikation.

Myndigheten har en daglig omvärldsbevakning för att fånga upp aktuella händelser som kan intressera forskare och allmänhet och som kan kommuniceras i Polarforskningssekretariatets sociala medier.

Nyhetsbrev

Nyhetsbrevet Polarnytt, som riktar sig till allmänheten, innehåller ofta utdrag från nyhetstexter och syftar till att informera om sekretariatets verksamhet och den forskning som möjliggörs. Under 2025 gjordes två utskick, och vid årets slut hade nyhetsbrevet 1 049 prenumeranter, en ökning med 74 personer.

Nyhetsbrevet Polar Researchers in Sweden skickas till forskare som har registrerat sig i forskarnätverket. Det fokuserar på utlysningar, konferenser och forskningsmöjligheter. Under 2025 skickades fem nyhetsbrev ut, och vid årets slut fanns 221 prenumeranter.

Konstnärsprogram

Sedan 1988 har Polarforskningssekretariatet erbjudit konstnärer möjlighet att delta i forskningsexpeditioner till polarområdena. I februari 2025 utsågs Sara-Vide Ericson som den konstnär som fick delta på expeditionen Canada-Sweden Arctic Ocean 2025. Intresset för konstnärsutlysningen var stort och det kom in 206 giltiga ansökningar.

Utställningen Expedition Konst, som är ett resultat av sekretariatets konstnärsprogram, visades på Prins Eugens Waldemarsudde i Stockholm under 2022. Efter avslutningen erbjöds konsthallar runt om i Sverige möjligheten att visa utställningen. Under 2023 visades den på Luleå konsthall, 2024 visades den i Lidköpings konsthall och under 2025 visades utställningen på Hallands konstmuseum i Halmstad. Under 2026 kommer utställningen att visas i Umeå. Utställningen har varit välbesökt på alla orter där den har visats.

Läraprogram

Polarforskningssekretariatet har sedan år 2000 erbjudit lärare att delta i forskningsexpeditioner till polartrakterna. Lärare har en viktig roll i arbetet med att intressera barn och ungdomar för polartrakternas betydelse för vår livsmiljö. Att på ett levande sätt, ofta direkt från fältarbetet, föra in forskningen i klassrummet är ett utmärkt sätt att stimulera elevernas intresse för polarområdena och forskning.

Efter en öppen utlysning utsågs läraren Cristina Bernárdez vid Gullmarsgymnasiet i Lysekil att delta på expeditionen Canada-Sweden Arctic Ocean 2025. Läraren kunde delta i det Early Career Scientist-program som genomfördes ombord på isbrytaren Oden.

Evenemang för allmänhet och skola

Vetenskapscafé i Kiruna

Den 18 januari 2025 anordnade Polarforskningssekretariatet tillsammans med Stockholms universitet ett vetenskapscafé för allmänheten på Scandic i Kiruna. Vetenskapscaféet är en mötes- och dialogplats för alla som är nyfikna på det arbete som Abisko naturvetenskapliga station och Tarfala forskningsstation utför. Över en fika diskuterades den senaste forskningen. Vetenskapscaféet besöktes drygt 90 personer.

Tur och retur Antarktis på en dag

I december 2025 samlades alla elever i låg- och mellanstadiet vid Midgårdsskola i Röstånga, Skåne, för en livesändning från den svenska forskningsstationen Wasa i Antarktis. Elever och personal hade förberett sig genom att läsa om Antarktis, och alla fick checka in med specialgjorda biljetter som på en riktig flygplats. Under livesändningen fick en medarbetare på expeditionen iQ2300 svara på elevernas frågor, med syftet att sprida kunskap om forskningen i Antarktis och dess betydelse för Sverige.

Press och media

Under 2025 har det funnits ett stort intresse från media kring sekretariatets verksamhet.

Fyra pressmeddelanden skickades ut med följande rubriker:

- Sveriges roll i Arktis – framtidens forskning och infrastruktur, 5 juni
- Polarforskningssekretariatet har för avsikt att ta över Kristinebergs marina forskningsstation – ser strategiska fördelar, 11 juni
- Högnivåmöte på Oden satte fokus på Sveriges framtid i Arktis, 18 juni
- Polarforskningssekretariatet gör sin största Antarktissatsning på decennier, 2 december

Dessa pressmeddelanden lyfte aktuella frågor som behovet av en ny svensk forskningsisbrytare, behovet av digital infrastruktur i Arktis (genom initiativet Polar Connect), övertagande av Kristineberg marina forskningsstation samt Polarforskningssekretariatets största Antarktissatsning på decennier. Dessa frågor samt expeditionen Canada-Sweden Arctic Ocean 2025 med isbrytaren Oden är exempel på sådant som blev uppmärksammat av media under året. Media hör även av sig till sekretariatet med exempelvis önskemål om bilder och för att hitta experter inom olika polarrelaterade ämnen. Under året besvarade kommunikatörerna 27 förfrågningar från media. En del förfrågningar går direkt till andra anställda på sekretariatet och saknas därmed i statistiken.

Resultatindikatorer för kommunikation

Ett av sekretariatets delmål är att öka kunskapen om svensk polarforskning och sekretariatets expeditionsverksamhet. Relevanta indikatorer inkluderar antalet följare i sociala medier, antal mottagare av nyhetsbrevet Polarnytt, antalet besökare på polar.se, antal nyhetsartiklar samt intresset från media.

Sociala medier, webb, nyhetsbrev, media	2025	2024	2023
Antal följare på X (tidigare Twitter)	2 385	2 546	2 623
Antal följare på Facebook	2 800	2 400	1 749
Antal följare på Instagram	2 340	1 734	1 555
Antal följare på LinkedIn	3 131	1 844	1 278
Antal prenumeranter på nyhetsbrevet Polarnytt	1 049	975	914

Antal nyhetsartiklar på polar.se	62	58	83
Antal unika sidvisningar på polar.se	75 900	61 000	52 000
Antal förfrågningar från media	27	25	30

Antal följare på samtliga sociala medier ökade markant under 2025, med undantag för X där en nedgång noterades. Unika sidvisningar på polar.se ökade med 25 procent, till totalt 75 900. Under året publicerades 62 nyheter på polar.se. Det inkluderar flera redaktionella texter av kommunikatörerna samt blogginlägg som publicerats i samband med forskningsexpeditionerna. Under 2025 var antalet medieförfrågningar något högre jämfört med föregående år. LinkedIn är den kanal i sociala medier som ökade mest, med 70 procent fler följare. Även sekretariatets Instagram hade en stor ökning med 35 procent fler följare jämfört med föregående år.

Jämställdhet

Uppgifter i instruktion

Polarforskningssekretariatet ska när det gäller polarområdena främja jämställdhet mellan kvinnor och män inom forskning.

Polarforskningssekretariatet har under 2025 fortsatt sitt arbete att främja jämställdhet mellan kvinnor och män enligt instruktion och som ligger utöver det interna jämställdhetsarbetet.

Detta har bland annat bestått i att:

- Balansera fördelningen mellan män och kvinnor i de grupperingar och bland aktiva deltagare i de evenemang sekretariatet genomför eller på annat sätt kan påverka.
- Använda balanserat bildspråk i myndighetens kommunikation.
- I möjligaste mån skapa expeditions- och fältarbetsförhållanden som medger kombination av privatliv och arbetsliv. Det kan till exempel innebära möjlighet att ha med sig småbarn vid arbete vid Abisko naturvetenskapliga station.

Resultatindikatorer för jämställdhet

Myndigheten har påbörjat ett arbete med att definiera resultatindikatorer för jämställdhet. Då arbetet med detta fortfarande är under utveckling, finns inga resultat att redovisa för 2025.

Kompetensförsörjning

För att säkerställa att Polarforskningssekretariatet har rätt kompetens för sitt uppdrag uppdateras en bemanningsplan kontinuerligt utifrån verksamhetens behov och personalens kompetens. Medarbetarna har expertis inom ledning, teknik, IT, kommunikation, naturvetenskap, ekonomi, personal och administration.

Under 2025 uppgick antalet årsarbetskrafter till 33 personer (14 kvinnor och 19 män), en ökning från 2024 då sekretariatet hade 29 årsarbetskrafter.

Personalförändringar 2023–2025 (antal)

Personal	2025		2024		2023	
	Man	Kvinna	Man	Kvinna	Man	Kvinna
Slutat tillsvidareanställning	2	1	2	6	0	5
Helt eller delvis tjänstledig	1	0	1	1	0	1

Under året har Polarforskningssekretariatet rekryterat en enhetschef, en forskningssekreterare, en forskningsstödsamordnare, en HR-ansvarig, en ekonomiadministratör och en projektcontroller. Säsongsanställningar och ett flertal kortare visstidsanställningar har förekommit, framför allt vid expeditioner och vid Abisko naturvetenskapliga station (lokalvårdare).

Under året har verksamheten genomfört flera kompetensutvecklingsinsatser i syfte att stärka medarbetarnas kunskap och skapa goda förutsättningar för ett hållbart och säkert arbete. Utbildningarna har bland annat omfattat områden som miljö, arbetsmiljö, säkerhetsfrågor kopplade till expedition samt utbildningar inom ledarskap.

Resultaträkning

(tkr)	Not	2025	2024
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	49 449	67 187
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	56 206	10 191
Intäkter av bidrag	3	14 598	49 327
Finansiella intäkter	4	2 481	4 256
Summa		122 735	130 961
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-34 383	-33 827
Kostnader för lokaler	6	-6 238	-6 048
Övriga driftkostnader	7	-84 754	-86 099
Finansiella kostnader	8	-1 612	-581
Avskrivningar och nedskrivningar		-6 438	-5 360
Summa		-133 425	-131 915
Verksamhetsutfall		-10 691	-954
Årets kapitalförändring	9	-10 691	-954

Balansräkning

(tkr)	Not	2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	10	0	0
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	574	841
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	16 251	15 423
Pågående nyanläggningar	13	0	2 254
Summa		16 825	18 518
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		447	185
Fordringar hos andra myndigheter	14	4 961	14 034
Övriga kortfristiga fordringar	15	6	0
Summa		5 414	14 219
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	16	3 636	1 098
Upplupna bidragsintäkter	17	1 435	943
Övriga upplupna intäkter	18	0	1 789
Summa		5 070	3 829
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	19	-86 525	-65 263
Summa		-86 525	-65 263
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	20	106 025	62 052
Kassa och bank		4	4
Summa		106 028	62 056
SUMMA TILLGÅNGAR		46 812	33 359

KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
	21		
Balanserad kapitalförändring		-679	275
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	9	-10 691	-954
Summa		-11 369	-679
Avsättningar			
Övriga avsättningar	22	399	355
Summa		399	355
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	23	16 825	16 733
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	24	3 017	4 913
Leverantörsskulder		2 623	6 782
Övriga kortfristiga skulder	25	638	477
Summa		23 103	28 906
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	26	6 137	2 671
Oförbrukade bidrag	27	28 450	1 970
Övriga förutbetalda intäkter	28	91	137
Summa		34 679	4 777
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		46 812	33 359

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)		Ing överf. belopp	Årets tilldel- ning enligt regl. brev	Totalt disp. belopp	Utgifter	Utg. överf. belopp
	<i>Not</i>					
Uo 16 3:8 Ramanslag						
Polarforskningssekretariatet						
ap.1	29	65 263	70 712	135 975	-49 449	86 525
Polarforskningssekretariatet (ram)						
Summa		65 263	70 712	135 975	-49 449	86 525

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Polarforskningssekretariatets bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s (Stadskontoret fr.o.m. 1 januari 2026) föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Brytdagen föregående år var den 3 januari.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 40 tkr bokförts som periodavgränsningsposter. Föregående år var periodiseringsgränsen 20 tkr.

Under året har myndigheten infört att fakturor för kommande perioder löpande periodiseras om fakturabeloppet överstiger periodiseringsgränsen. Det medför att belopp under periodiseringsgränsen kan periodiseras till nästkommande år. Myndigheten har under året börjat att löpande boka medfinansiering med anslagsmedel i bidragsprojekt enligt villkor i projektavtalen.

Upplysningar av väsentlig betydelse

Under året har myndigheten förberett inordnandet av uppgifter vid Kristineberg marina forskningsstation i myndigheten den 1 januari 2026 enligt regeringsbeslut 2025-0925 U2024/02207 (delvis). Inordnandet har inte haft någon inverkan på resultaträkningen 2025. Däremot har Polarforskningssekretariatet tagit över hyreskontraktet och förskottsbetalat hyran för kvartal 1 2026.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas tillgångar som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod och avskrivningen under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Polarforskningssekretariatet tillämpar olika avskrivningstider för anläggningstillgång inom Sverige respektive de som används inom expeditionsverksamheten. De anläggningstillgångar som används i Arktis och i Antarktis har generellt kortare livslängd än motsvarande anläggningstillgångar som används i Sverige.

Tillämpade avskrivningstider i Sverige

3 år	Datorer och kringutrustning Elektriska apparater
5 år	Fordon Maskiner Inredningsinventarier Andra investeringar

Tillämpade avskrivningstider för anläggningar i expeditionsverksamheten

3 år	Elektriska apparater Maskiner
3-5 år	Fordon Inredningsinventarier Andra inventarier
10 år	Nya byggnader

Tillämpad avskrivningstid för datorer gäller inte bärbara datorer eller datorer som används under expeditioner. Dessa kostnadsförs vid anskaffningstillfället. Avsteg från ovan avskrivningstider kan göras om det finns särskilda skäl. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år. Hyreskontraktet för kontoret i Luleå gäller till och med 2026-01-31, och det för Abisko naturvetenskapliga station gäller tillsvidare.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Ersättningar och andra förmåner

Ersättning i tkr

Katarina Gårdfeldt

Direktör för Polarforskningssekretariatet 1 419*

Övriga förmåner 48

**varav 137 tkr ersättning för bostad*

Styrelseledamot Leadership Council Sustainable Development Solutions Network, Northern Europe (SDSN), Ordförande Nationalkommittén för Globala Miljöförändringar (KVA), Ordförande Kristineberg Centre for Research and Innovation, Ordförande ACTIRS Sweden, Styrelseledamot WWF:s förtroenderåd, Vice ordförande Stiftelsen för strategisk forskning (SSF) Styrelseledamot Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademin (IVA).

Ersättning i tkr

Mark Marissink

Ersättning 2025 5

Ersättning 2024, utbetald 2025 4

Inga övriga uppdrag

Helen Andersson

3

Inga andra uppdrag

Dag Avango

Ersättning 2025 4

Ersättning 2024, utbetald 2025 4

Inga övriga uppdrag

Ann Fust

Ersättning 2025 5

Ersättning 2024, utbetald 2025 5

Styrelseledamot Karlstads Universitet,
Styrelseledamot Ann Fust organisation och
utredning AB

Göran Boberg

Ersättning 2025 5

Ersättning 2024, utbetald 2025 4

Inga övriga uppdrag

Jan Erik Sundgren

4

Styrelseledamot Hasselbladstiftelsens styrelse,
Ung Företagsamhet UF, Ordförande National
Academic Infrastructure for Super Computers
in Sweden NAISS, Ordförande Swedish
Research Infrastructure for Advanced Electron
Microscopy ARTEMI, Ordförande Onsala
Rymdobservatorium

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2025	2024
Totalt	1,3	0,5
Andel 60 dagar eller mer	0,0	0,0
Kvinnor	1,0	0,7
Män	1,6	0,4
Anställda - 29 år	-	-
Anställda 30 år - 49 år	1,4	0,6
Anställda 50 år -	1,3	0,4

Sjukfrånvaro för gruppen anställda under 29 år lämnas inte eftersom antalet understiger tio individer eller antalet anställda med sjukfrånvaro i gruppen understiger tre individer.

Noter

Resultaträkning (tkr)

Not 1	Intäkter av anslag	2025	2024
	Intäkter av anslag	49 449	67 187
	<i>Varav Anslag 16 3:8 ap.1</i>	49 449	67 187
	Summa	49 449	67 187
	Utgifter i anslagsredovisningen	-49 449	-67 187
	Saldo	0	0

Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2025	2024
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	1 456	1 087
	Intäkter för boendet vid Abisko naturvetenskapliga station	3 080	2 821
	Intäkter av uppdragsverksamhet avseende tjänsteexport	51 616	4 454
	Icke statliga medel, 6 kap 1§ kapitalförsörjningsförordningen	0	1 789
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	55	40
	Summa	56 206	10 191

Intäkter av tjänsteexport varierar mellan åren beroende på vilka expeditionssamarbeten som förekommer. 2025 års intäkter avser expedition Arctic Ocean Expedition och 2024 års intäkter avser expedition GEOEO.

Not 3	Intäkter av bidrag	2025	2024
	Bidrag från statliga myndigheter	11 378	48 194
	Bidrag från EU:s institutioner	3 220	1 133
	Summa	14 598	49 327

Intäkter av bidrag har minskat då bidragsmedel från FORMAS och Vetenskapsrådet har nyttjats för expedition GEOEO under 2024.

Not 4	Finansiella intäkter	2025	2024
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	1 912	4 137
	Övriga ränteintäkter	0	1
	Övriga finansiella intäkter	568	118
	Summa	2 481	4 256

Not 5	Kostnader för personal	2025	2024
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-22 075	-20 191
	<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	<i>-603</i>	<i>-444</i>
	Sociala avgifter	-10 868	-12 344
	Övriga kostnader för personal	-1 441	-1 292
	Summa	-34 383	-33 827

Not 6	Kostnader för lokaler	2025	2024
	Hyra kontorslokaler och andra lokaler	-4 647	-4 706
	Elektricitet, vatten och bränsle	-954	-950
	Lokaltillbehör	-37	0
	Städning och renhållning	-149	-162
	Reparation hyrda lokaler och byggnader	-417	-97
	Övriga lokalkostnader hyrda lokaler	-34	-132
	Summa	-6 238	-6 048

Not 7	Övriga driftkostnader	2025	2024
	Reparationer och underhåll	-955	-220
	Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	-207	-108
	Resor, representation, information	-7 557	-5 844
	Köp av varor	-4 207	-5 436
	Köp av tjänster	-71 828	-74 491
	Summa	-84 754	-86 099

Not 8	Finansiella kostnader	2025	2024
	Ränta på lån i Riksgäldskontoret	-382	-503
	Övriga finansiella kostnader	-1 230	-79
	Summa	-1 612	-581

Ökning övriga finansiella kostnader beror främst på valutakursdifferenser i samband med fakturering av tjänsteexport mot Kanada.

Not 9	Årets kapitalförändring	2025	2024
	Avgiftsfinansierad verksamhet, underskott	-12 204	-954
	Bidragsfinansierad verksamhet, överskott.	1 513	0
	Summa	-10 691	-954

Balansräkning

Not 10	Byggnader, mark och annan fast egendom	2025-12-31	2024-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	5 300	5 300
	Summa anskaffningsvärde	5 300	5 300
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 300	-5 300
	Summa ackumulerade avskrivningar	-5 300	-5 300
	Utgående bokfört värde	0	0

Not 11	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2025-12-31	2024-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	4 260	4 159
	Årets anskaffningar	0	101
	Summa anskaffningsvärde	4 260	4 260
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 419	-3 153
	Årets avskrivningar	-267	-266
	Summa ackumulerade avskrivningar	-3 686	-3 419
	Utgående bokfört värde	574	841

Not 12	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2025-12-31	2024-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	55 673	46 990
	Årets anskaffningar	4 745	9 539
	Omklassificerat från pågående nyanläggningar	2 254	0
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-857
	Summa anskaffningsvärde	62 672	55 673
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-40 249	-36 012
	Årets avskrivningar	-6 172	-5 094
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	857
	Summa ackumulerade avskrivningar	-46 421	-40 249
	Utgående bokfört värde	16 251	15 423
	varav finansiell leasing	0	0

Not 13	Pågående nyanläggningar	2025-12-31	2024-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	2 254	101
	Färdigställda anläggningar	-2 254	2 153
	Utgående bokfört värde	0	2 254

Not 14	Fordringar hos andra myndigheter	2025-12-31	2024-12-31
	Fordran ingående mervärdesskatt	1 498	13 287
	Kundfordringar hos andra myndigheter	3 464	747
	Övriga fordringar hos andra myndigheter	-1	-1
	Summa	4 961	14 034

Fodran ingående moms har minskat på grund av en stor leverantörsfaktura i december 2024.

Not 15 Övriga kortfristiga fordringar	2025-12-31	2024-12-31
Fordringar hos anställda	6	0
Summa	6	0

Not 16 Förutbetalda kostnader	2025-12-31	2024-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	3 275	979
Övriga förutbetalda kostnader	360	119
Summa	3 636	1 098

Ökning förutbetalda hyreskostnader beror på en förutbetald hyra gällande Kristineberg.

Not 17 Upplupna bidragsintäkter	2025-12-31	2024-12-31
Inomstatliga	1 385	491
Utomstatliga	49	452
Summa	1 435	943

Not 18 Övriga upplupna intäkter	2025-12-31	2024-12-31
Övriga upplupna intäkter inomstatliga	0	1 789
Summa	0	1 789

Upplupen intäkt 2024 avser försäkringsersättning.

Not	19	Avräkning med statsverket	2025-12-31	2024-12-31
		Anslag i räntebärande flöde		
		Ingående balans	-65 263	-63 394
		Redovisat mot anslag	49 449	67 187
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-70 712	-69 056
		Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-86 525	-65 263
		Summa Avräkning med statsverket	-86 525	-65 263

Not	20	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
		Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	106 025	62 052
		Summa	106 025	62 052
		Beviljad kredit enligt regleringsbrev	3 200	3 200
		Maximalt utnyttjad kredit	0	0

Not	21	Myndighetskapital
-----	----	-------------------

Specifikation förändring av myndighetskapitalet

	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Kapital- förändring enl resultaträk- ningen	Summa
Utgående balans 2024	275	-954	-679
Rättelser	0	0	0
Ingående balans 2025	275	-954	-679
Föregående års kapitalförändring	-954	954	0
Årets kapitalförändring		-10 691	-10 691
Summa årets förändring	-954	-9 737	-10 690
Utgående balans 2025	-679	-10 691	-11 369

Not 22	Övriga avsättningar	2025-12-31	2024-12-31
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	355	314
	Årets förändring	44	40
	Utgående balans	399	355

Myndigheten har inget planerat nyttjande för 2026.

Not 23	Lån i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	16 733	12 084
	Under året nyupptagna lån	5 691	10 006
	Årets amorteringar	-5 599	-5 357
	Utgående balans	16 825	16 733
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	20 000	20 000
	Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	16 825	16 733

Not 24	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2025-12-31	2024-12-31
	Utgående mervärdesskatt	468	270
	Arbetsgivaravgifter	693	512
	Leverantörsskulder andra myndigheter	1 856	4 132
	Summa	3 017	4 913

Not 25	Övriga kortfristiga skulder	2025-12-31	2024-12-31
	Personalens källskatt	636	477
	Övrigt	2	0
	Summa	638	477

Not 26	Upplupna kostnader	2025-12-31	2024-12-31
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	2 005	2 033
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	55	300
	Övriga upplupna kostnader	4 077	338
	Summa	6 137	2 671

Övriga upplupna kostnader beror främst på ej fakturerade transportkostnader inom expedition Swedarp.

Not 27	Oförbrukade bidrag	2025-12-31	2024-12-31
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	13 535	1 233
	Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	14 915	736
	Summa	28 450	1 970
	<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
	inom tre månader	0	308
	mer än tre månader till ett år	4 200	925
	mer än ett år till tre år	9 300	0
	mer än tre år	35	0
	Summa	13 535	1 233

Skillnaden i oförbrukade bidrag förklaras av att myndigheten i år sparat årliga bidraget från FORMAS på 7 000 tkr (nyttjades till expedition GEOEO fg år) samt att myndigheten under året erhållit ett förutbetalt bidrag på 11 000 tkr för EU-projektet Polar Connect 2 med start 2026. Utöver det har det erhållits bidrag om 16 000 tkr inom Polar Connect 1 från både EU och Vetenskapsrådet varav 8 000 tkr förbrukats under året.

Not 28 Övriga förutbetalda intäkter	2025-12-31	2024-12-31
Förutbetalda hyror	91	137
Summan	91	137

Anslagsredovisning

Not 29 Uo 16 3:8 ap.1

Polarforskningssekretariatet (ram)

Anslaget får användas för Polarforskningssekretariatets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för att organisera och genomföra forskningsexpeditioner.

Myndigheten får disponera hela det ingående överföringsbeloppet. Anslagssparandet planeras att användas vid kommande expeditioner.

Myndigheten disponerar en anslagskredit enligt regleringsbrevet på 3 535 tkr. Krediten har inte nyttjats under året.

Anslaget är räntebärande.

I bokslutet 2025 tillämpas en ny prissättningsmodell för OH-kostnader då all stödverksamhet fördelas ut på respektive kärnverksamhet via påläggskalkylering vilket innebär att en stor del av de administrativa kostnaderna bärs av projekt och expeditioner som finansieras via bidrag och tjänsteexport istället för anslag.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2025	2024	2023	2022	2021
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Utnyttjad	16 825	16 733	12 084	12 787	10 591
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	1 912	4 137	3 750	747	0
Räntekostnader	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev 1)	20 000	15 000	17 000	155 000	10 000
Avgiftsintäkter	51 616	4 454	11 183	15 830	51 478
Beräknat belopp enligt regleringsbrev 2)	2 000	2 000	2 500	1 400	1 400
Avgiftsintäkter	3 080	2 821	2 961	2 527	1 251
Övriga avgiftsintäkter	1 511	2 916	2 488	991	8 857
Anslagskredit					
Beviljad	3 535	3 452	3 370	3 318	2 483
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	85 625	65 263	63 394	57 692	31 273

Bemyndiganden - ej tillämpligt

(tkr)	2025	2024	2023	2022	2021
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	33	29	30	28	30
Medelantalet anställda (st) 3)	41	34	37	32	33
Driftkostnad per årsarbetskraft 4)	3 799	4 344	2 995	2 204	4 416
Kapitalförändring 5)					
Årets	-10 691	-954	-2 080	-1 408	0
Balanserad	-679	275	2 355	3 762	3 762

1) Avser tjänsteexport exklusive finansiella intäkter.

2) Avser boende vid Abisko naturvetenskapliga station.

3) I beräkningen av medelantalet anställda ingår tjänstledig personal.

4) Driftkostnad per årsarbetskraft varierar kraftigt beroende på expeditonsverksamhetens omfattning respektive år.

5) Kapitalförändringen består av det ackumulerade resultatet avseende tjänsteexport samt resultat från bidragsfinansierad verksamhet.

Undertecknande

Polarforskningssekretariatet
Årsredovisning, 2025-12-31

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Luleå den 20 februari 2026

Katarina Gårdfeldt
Direktör